

Ștefan Percec
Regiunea
Huțedoara-Deva

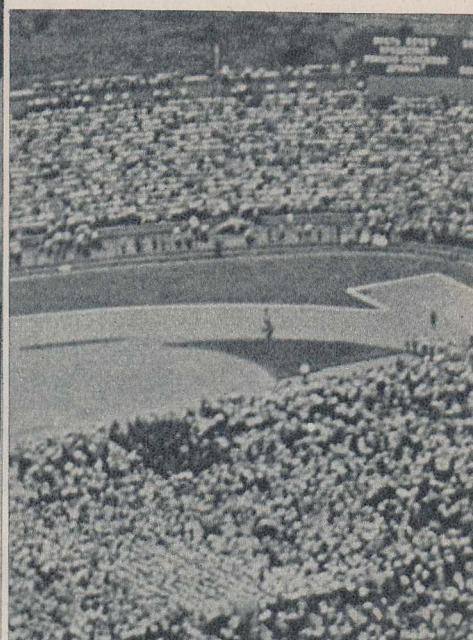
Lăcătușul Ștefan Percec de la
uzinele „Steagul Roșu” — Brașov.

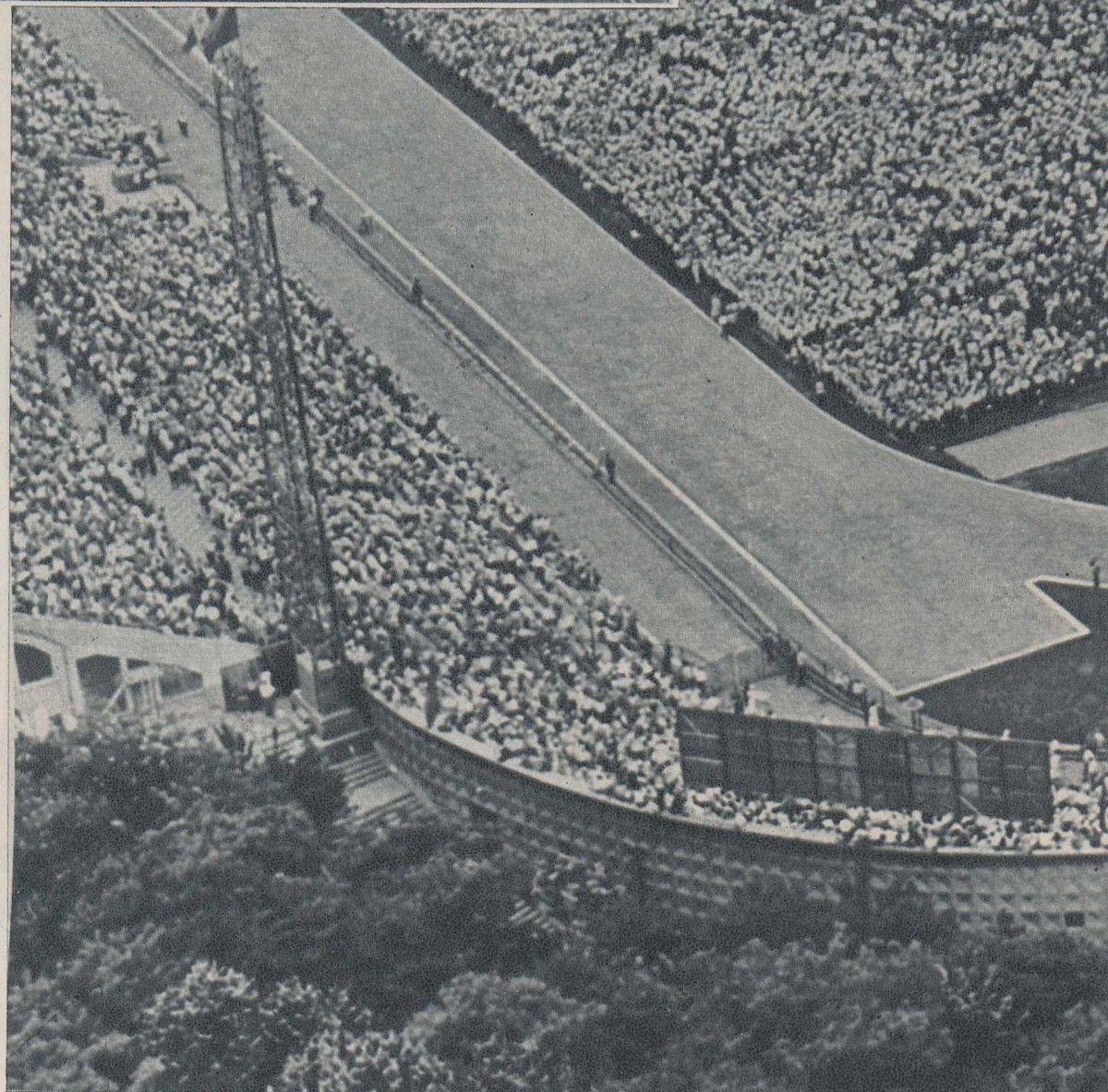
Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

nr. 26 (370) — 30 iunie 1952

Stadionul Republicii, în timpul marelui miting al oamenilor muncii din Capitală închinat prieteniei romîno-sovietice. În fotografia de sus: mîna în mîna, tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, Nikita Sergheevici Hrușciov și Ion Gheorghe Maurer răspund cordial aclamațiilor entuziaste ale zecilor de mii de participanți la miting.

IMAGINI DE LA NEUITATA VIZITĂ

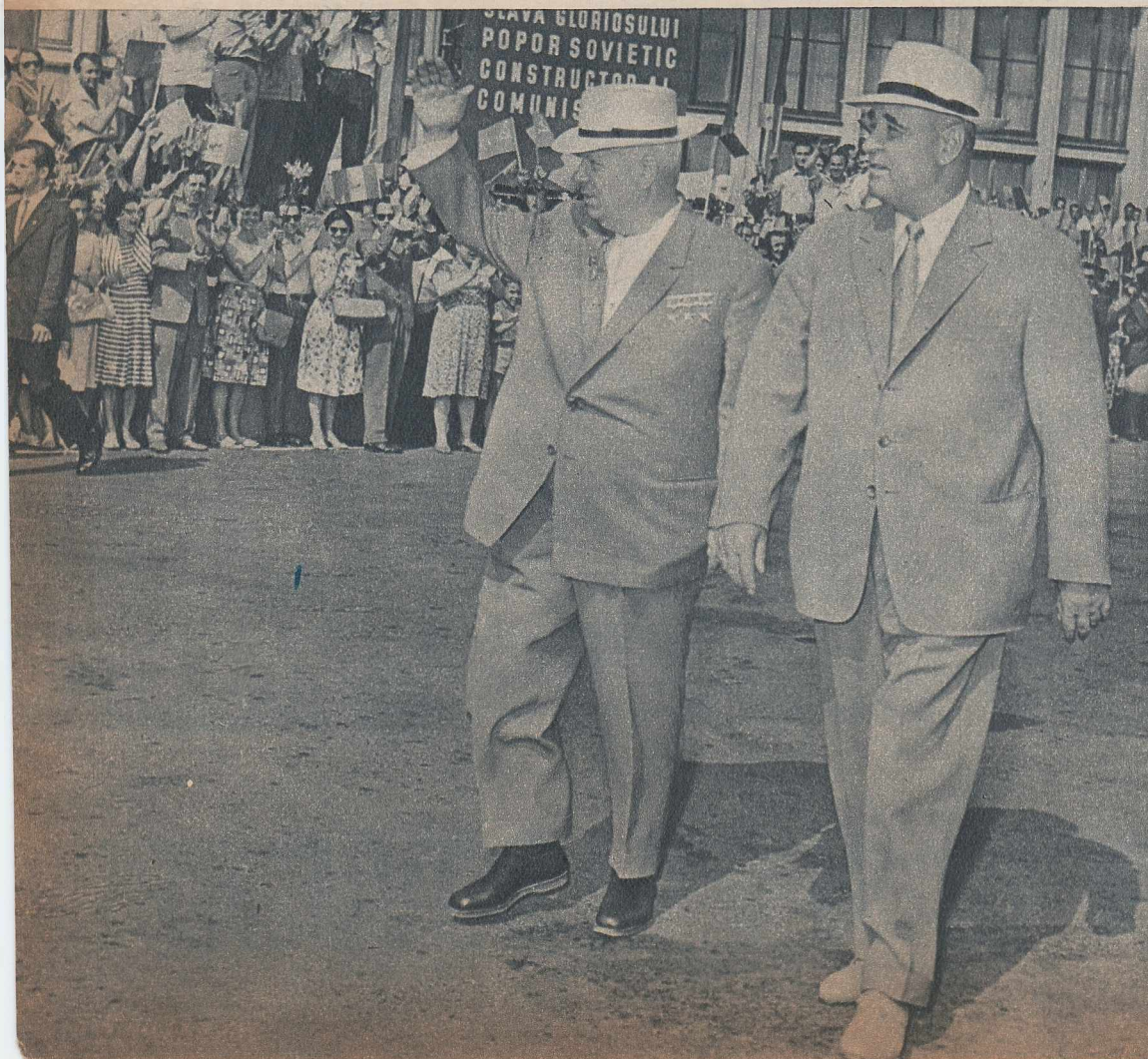

A ÎNALȚILOR OASPEȚI SOVIETICI

Tovarășii N. S. Hrușciov și Gh. Gheorghiu-Dej semnează comunicatul cu privire la vizita de prietenie a delegației de partid și guvernamentale a Uniunii Sovietice în Republica Populară Română.

Pe aeroportul Băneasa, în dimineața plecării în patrie a delegației de partid și guvernamentale a Uniunii Sovietice. Tovarășii N. S. Hrușciov și Gh. Gheorghiu-Dej răspund salutului călduros al cetățenilor Capitalei.

**IMAGINI
DE LA
NEUITATA
VIZITĂ
A ÎNALȚ**

Hunedoara socialistă primește vizita solilor sovietici. Zeci de mil de oameni ai muncii, oțelari și furnaliști, laminatori, cocsori, constructori, au aclamat pe înalții oaspeți și pe conducătorii de partid și de stat ai țării noastre, manifestând pentru indestructibila prietenie dintre Republica Populară Română și Uniunea Sovietică, pentru puternicul lagăr socialist, pentru pace și prietenie între toate popoarele lumii.

Prin halele marelui nostru combinat siderurgic, acolo unde, în anul acesta, se va produce în 79 de zile o cantitate de oțel egală cu întreaga cantitate produsă în țara noastră în anul 1948.

...OR OASPETI SOVIETICI

Tovarășul N. S. Hrușciov vorbește minerilor, mulțumindu-le pentru călduroasa primire, dând o înaltă apreciere muncii lor pline de abnegație.

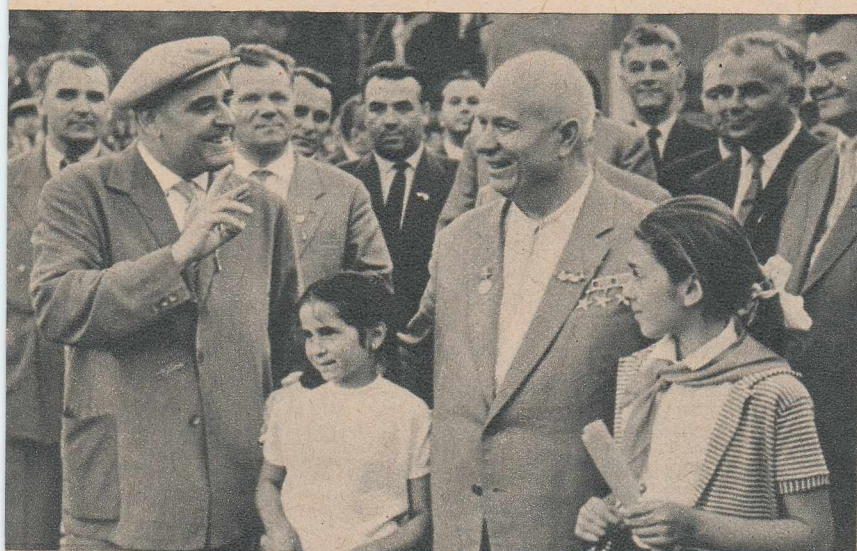
Întâlnire prietenească cu vechi mineri participanți la greva din 1929 și cu fruntași în producție. Cu acest prilej, tovarășilor N. S. Hrușciov și Gh. Gheorghiu-Dej li s-au oferit în dar costume de mineri. →

„Noroc bun, tovarășilor!” Vrednicii mineri din Lupeni întâmpină pe înalții oaspeți cu tradiționalul lor salut. ↓

ȚARA VIZITĂ A ÎNALȚILOR OASPEȚI SOVIETICI

↑
La Craiova, înalții oaspeți au vizitat uzinele „Electroputere” puternic centru al industriei noastre de utilaj electric.

Anii vor trece, cele două fetițe din Lupeni vor crește mari, dar întâlnirea lor cu tovarășii N. S. Hrușciiov și Gh. Gheorghiu-Dej le va rămâne mereu vie în amintire.

Pe bulevardele largi și însorite, printre mindrele blocuri de locuințe ale Constanței, mulțimea entuziastă aclamă pe înalții oaspeți și pe conducătorii partidului și țării noastre.

În numele celor mai tineri cetățeni ai Constanței...

PRIETENUL DE LA CATEDRĂ

În vacanță, o întâlnire cu meișii poate da naștere la o discuție interesantă.

Am citit o scrisoare a unui tânăr petrolist din Oltenia, trimisă acum, de „Ziua învățătorului”, tovarăsei Sofia Niculescu de la Școala elementară nr. 173 din București, fosta lui învățătoare.

Am citit și o altă scrisoare, a unui elev din Constanța, primită tot în preajma lui 30 iunie de către profesoara Lucreția Buzamet de la Școala elementară nr. 171.

Am găsit în amândouă scrisorile rînduri în care s-a pus mult suflet, gândite de niște foști copii care, ajunși la vîrsta cînd pot să-l înțeleagă pe Eminescu, n-au uitat că învățătorul, arătîndu-le cum să așeze o literă lîngă alta, i-a ajutat să descopere cuvîntul. Într-o biografie a actualei generații tinere le-ar sta bine cîtorva rînduri dintr-astea. Scrisoarea petrolistului, a elevului din Constanța, ca și alte scrisori sosite de la cei care au fost școlari acum 10-15 ani, nu sînt oarecare.

Profesorii noștri, învățîndu-i pe copii alfabetul sau vorbindu-le pentru întîia oară numai despre munții patriei, le-au deschis prima poartă către frumusețile și înțeleșurile vieții: ale unei vieți pe care ei au cunoscut-o de la început proaspătă și grijulie față de copilăria lor.

Copiii de acum 15 ani sînt astăzi generația tînără a socialismului victorios. Scrisorile pe care le trimit foștilor dascăli nu pot fi oarecare.

★

Am cunoscut cîțiva dintre elevii de acum ai învățătoarei Sofia Niculescu și pe cei ai profesoarei Lucreția Buzamet. Cum vor arăta scrisorile pe care le va primi de la acești copii, peste alți 10 sau 15 ani, dascălița care și-a ținut primele lecții acum 20 de ani, într-un cătun din Teleorman unde școala n-avea decît două clase?

Dar cele ce-i vor fi trimise tovarăsei Buzamet — femeia a-aceasta tînără, pe care cu 12 ani în urmă colectivul său de muncă de la Filatura Dacia a ajutat-o să-și realizeze visul, acela de a deveni profesoară?

Fără îndoială că gîndurile de peste cîțiva ani ale copiilor de azi trebuie să fie pline de miez.

Ale acestor viitori muncitori multilaterali, specialiști, a căror pricepere și voință vor da rod într-un Galați ce se va fi obișnuit cu gigantul său industrial, în

uzine care prind acum contur în mintea proiectanților.

Cred că un învățător sau un profesor care-l conduce azi pe copil de la joacă la carte, făcîndu-l să ia cunoștință de lumea înconjurătoare cu seriozitate și bucurie, va fi peste cîțiva ani posesorul unui document emoționant, al unei biografii sincere, scrise prietenește de către generația de mîine.

În orele lor de limbă romînă și istorie, profesorii noștri educă astăzi această generație.

La lecțiile lor de aritmetică și geografie, ei cresc cele mai tinere cadre ale construcției comunismului în patria noastră.

Școala noastră de astăzi, care a urcat, începînd cu acest an, o treaptă înaltă a dezvoltării ei, învățămîntul obligatoriu de 8 ani, pune în fața profesorilor cerințe noi, legate de perfecționarea măiestriei lor pedagogice.

Învățînd ei înșiși zi de zi, profesorii muncesc cu entuziasm, pentru a transmite elevilor cunoștințe teoretice și practice solide, capabile să facă din toți copiii patriei tineri absolvenți temeinic pregătiți.

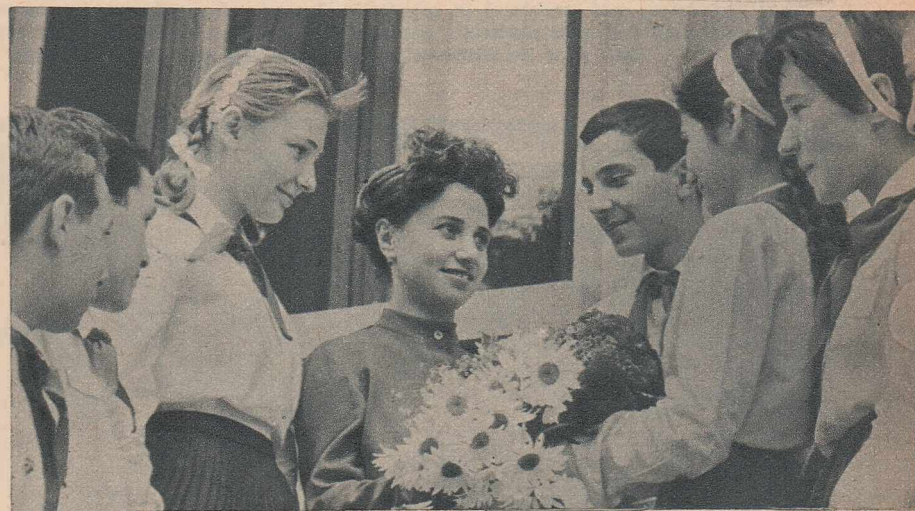
Conștiința că prin orele de clasă de astăzi ei trăiesc de fapt într-un viitor pe care îl zărim mai apropiat și mai bogat ca niciodată, prețuirea și dragostea unei țări întregi pot să umple cu fericire o viață de om.

Prietenii de la catedră, învățătorii și profesorii, cunosc în zilele noastre această fericire.

Magda MIHĂILESCU
Fotografii de Eugen IAROVICI

Cristina și Bogdan sînt bucuria de vizita învățătoarei Sofia Niculescu.

Bucurie comună. Încă o serie de elevi ai profesoarei Lucreția Buzamet au absolvit clasa a VII-a.

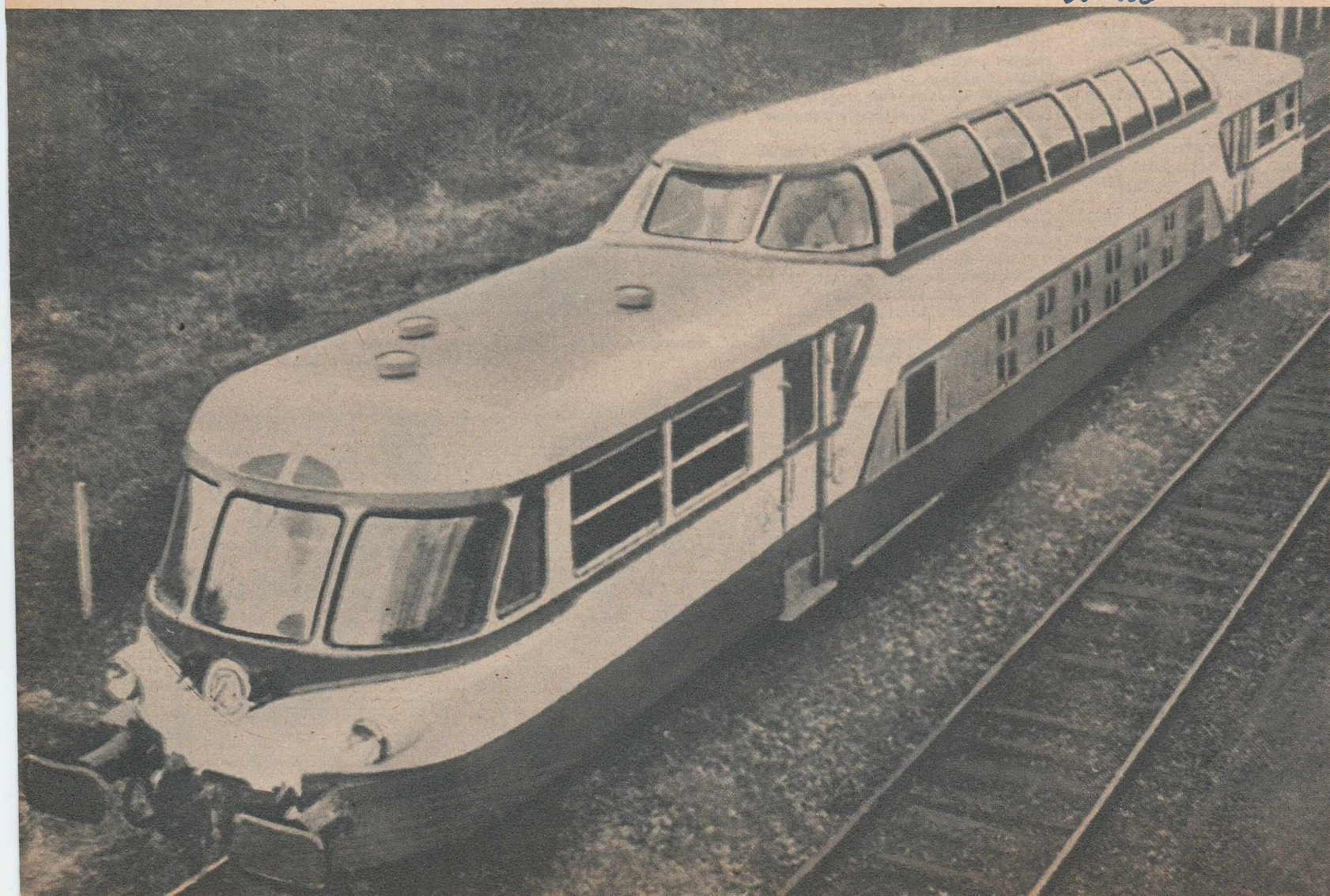
Florile din curtea școlii sînt aduse de la sera aceasta.

Locomotivai cu aburi i-a sosit schimbul; alte mijloace de tracțiune, mai perfecționate, mai puternice, mai rapide și în special mai economice, pășesc viguros în arenă: locomotivele diesel și cele electrice, care nu lasă în urmă nori negri de fum, nu răspîdesc praful de cărbune negru și nu sînt atît de „risipitoare”.

diesel

Cu tot respectul pe care îl datorăm memoriei marilor pionieri ai tehnicii feroviare — Trevithick, Stephenson, frații Cerepanov și alții — un adevăr se impune inevitabil, cu toată forța de care dispune NOUL: locomotivei cu aburi i-a sunat ceasul din urmă; macazurile istoriei i-au rezervat o singură direcție: muzeul. Toate acestea, pentru că i s-a aplicat eticheta: *neeconomic*, ceea ce nu e cu nimic mai prejos decât o condamnare la moarte.

Maurul și-a făcut datoria...

Stăpînindu-ne simțămintele de regret — dacă ele există adevărat — să examinăm, pe scurt, progresele pe care le-a realizat locomotiva cu aburi în cei aproximativ 150 de ani de existență.

Potrivit comparației pe care o face autorul sovietic M. Vasiliev în lucrarea sa deosebit de interesantă „Energia și omul”, locomotiva cu abur de astăzi se deosebește de cea a lui Stephenson și a fraților Cerepanov ca o superheterodină modernă cu 12 lămpi de aparatul lui Popov. Locomotiva Cerepanovilor remorca doar 3,2 tone, în timp ce o mașină modernă trage o garnitură de 3.500 tone. „Racheta” lui Stephenson a realizat o viteză de 35-40 km/h, pe cînd trenurile rapide de pe unele linii speciale gonesc cu peste 200 km/h.

Dar puterea de tracțiune și viteza nu sînt de ajuns. La cel mai important indice — randamentul — creșterea este foarte mică. Conform calculelor, randamentul primelor locomotive a fost de 3-4 la sută. Oricît de ciudat ar părea, la locomotivele cu aburi moderne el nu depășește 10-12 la sută. Din fiecare tonă de cărbune ars în focarul locomotivei cu aburi, multe sute de kilograme sînt literalmente aruncate în vînt. Aceasta înseamnă, cît se poate de limpede, că locomotiva cu aburi este definitiv condamnată.

Astfel se explică faptul că de 15 ani încoace se produce o transformare completă a modului de tracțiune, prevăzîndu-se abandonarea definitivă, destul de apropiată, a tracțiunii cu aburi. De pe acum, practic nu se mai proiectează locomotive cu aburi, iar numărul celor aflate în serviciu scade an de an: 61.600 în 1954, 55.700 în 1957 și 52.500 în 1958 (în 21 de țări europene).

Cine va lua locul „glorioasei bunicuțe”?

Locomotivei cu aburi i-a sosit schimbul; alte mijloace de tracțiune, mai perfecționate, mai puternice, mai rapide și în special mai economice, pășesc viguros în arenă: locomotivele diesel și cele electrice, care nu lasă în urmă nori negri de fum, nu răspîdesc praf de cărbune neași și nu sînt atît de „risipitoare”.

Ce înseamnă a fi sau nu risipitor în tracțiunea feroviară? Iată un exemplu.

Pentru a transporta o garnitură de 1.500 tone pe o distanță de 500 km, o locomotivă cu aburi are nevoie de 27 tone de cărbune. Un diesel cheltuiește în același scop

doă tone de carburanți diesel, iar o locomotivă cu generator cu gaze — unul din cele mai moderne tipuri de locomotivă — doar 4 tone de antracit și 500 kg de combustibil lichid (păcură, motorină) — costul combustibilului necesar pe aceeași distanță fiind deci mult mai mic.

Electrificarea unei linii ferate ridică posibilitățile de trafic pe traseu cu 75-200 la sută, iar

randamentul în tracțiunea electrică — cu alimentare de la centrale termoelectrice — se apropie de pe acum de 18 la sută.

Socotim că aceste avantaje ale locomotivelor diesel și electrice, atît de sumar expuse, sînt de ajuns pentru a explica creșterea în ultimii ani a numărului acestor tipuri de mașini.

Iată cum s-a manifestat această creștere în 21 de țări europene:

	1954	1957	1958
Locomotive diesel	2.800	5.100	5.950
Locomotive electrice	4.900	5.750	6.200

Tracțiunea feroviară și-a precizat, așadar, noul drum. Viitorul, cel puțin pentru următoarele decenii, aparține locomotivelor diesel și electrice. Se pare însă

CALE LIBERĂ!

Televiziunea se încetănește în traficul feroviar al Uniunii Sovietice. Nenumărate sînt avantajele pe care le aduce urmărirea întregii activități a stăfelei de trial pe micul ecran.

— și aici factorul eficiență economică își spune din nou cuvântul — că locomotivele diesel beneficiază de pe acum de un avantaj, deoarece ele evită o serie de investiții (piloni, linii de înaltă frecvență etc.), pe care le pretind locomotivele electrice, a căror utilizare este, în plus, legată și de existența unor importante resurse de energie electrică. Desigur, în ultimă analiză, gradul de utilizare a acestora din urmă este determinat de abundența unor surse ieftine.

Schimbări calitative

Transportul feroviar cunoaște o dezvoltare impetuoasă în țările socialiste.

După cum a arătat tovarășul Hrușciiov la recenta Conferință unională a lucrătorilor din transportul feroviar, traficul de mărfuri pe căile ferate ale Uniunii Sovietice depășește traficul de mărfuri pe căile ferate din toate țările capitaliste luate la un loc și este aproape de două ori mai mare decât traficul de mărfuri pe căile ferate ale S.U.A. Tovarășul Hrușciiov a subliniat totodată amploarea uriașă a lucrărilor de electrificare a căilor ferate sovietice în ultimii ani. În ceea ce privește lungimea căilor electrificate și ritmul de electrificare, Uniunea Sovietică ocupă primul loc din lume.

Și în transportul feroviar sovietic are loc schimbarea calitativă la care ne-am referit mai sus, sub aspectul ei general: tracțiunea diesel și electrică se dezvoltă masiv.

Tabloul de mai jos indică repartiția diverselor surse de energie utilizate:

Combustibilul	1958	1965
	%	%
Cărbune	85,9	8,7
Păcură	7,1	34,5
Combustibil diesel	2,0	25,3
Energie electrică	5,0	31,5

Noul tip de tracțiune — cu motoare diesel și electrice — își face loc cu vigoare și pe căile ferate românești.

Directivile Congresului al III-lea al P.M.R. prevăd — în domeniul reconstrucției bazei tehnico-materiale a transportului feroviar — ca principale sarcini pentru perioada 1960-1965 „extinderea acțiunii, începută în anul 1959, de înlocuire a tracțiunii cu abur prin tracțiunea diesel-electrică, începerea electrificării liniilor cu profil greu și trafic intens, precum și mecanizarea și automatizarea proceselor de exploatare”.

Până în 1965 — când tracțiunii diesel și electrice îi va reveni 40-50 la sută din traficul feroviar — căile ferate din țara noastră vor fi înzestrate cu circa 330 de locomotive diesel-electrice.

În noile condiții tehnico-materiale create prin modernizarea instalațiilor din triaje și gări, volumul de transport, în tone, pe C.F.R. va crește în anul 1965 la un nivel de aproape 140 la sută față de anul 1959.

Ca urmare a dezvoltării economiei naționale, volumul trafi-

cului de mărfuri în R.P. Română se va mări continuu, parcul actual de locomotive cu aburi va fi la un moment dat înlocuit cu locomotive diesel și electrice, iar principalele trasee de cale ferată cu profil greu vor fi electrificate.

În lumea capitalistă: bătălia tarifelor

În lumea capitalistă, goana permanentă după profituri, anarhia în producție fac ca problemele transportului feroviar să dea guvernelor din ce în ce mai multă bătaie de cap. După cum a constat în 1960 Conferința ministrilor transporturilor din Europa Occidentală, dintre toate sistemele de transport cel mai mult suferă căile ferate.

Încercînd să „soluționeze” problemele spinoase din acest domeniu în Europa Occidentală — probleme pe care le-a considerat „de mult rezolvate în țările cu economie planificată” — conferința a formulat o serie de deziderate, în special pe linia stăvilirii concurenței din partea transportului rutier și a limitării construcției de „pipe-line”-uri, care, după cît se pare, privează căile ferate de beneficii substanțiale. O altă „soluție” propusă: construcția și exploatarea „pipe-line”-urilor să revină înseși societăților de căi ferate.

O luptă grea se dă pe frontul tarifelor, care sînt mai avantajoase pentru liniile aeriene. De aceea, conferința sus-amintită, apărînd profiturile companiilor de căi ferate, a cerut să se ia măsuri pentru a se asigura „egalizarea câștigurilor” pentru toate mijloacele de transport.

Frazele înălțătoare despre „crearea unui optim economic”, despre „organizarea comună și în comun a tuturor căilor de transport” sună frumos, dar se potrivesc cu condițiile capitalismului — vorba românului — ca nuca-n perete.

Evident, asemenea probleme nu se pun în țările socialiste, unde mijloacele de transport sînt folosite în mod rațional, în scopul dezvoltării armonioase a economiei naționale, în folosul întregului popor.

Un aliat de preț: electronica

Căile ferate au ajuns la o mare dezvoltare. Numărul uriaș de trenuri și de vagoane în circulație ridică însă în fața serviciilor feroviare probleme tot mai dificile. De pildă, după cum constată „Revue générale des chemins de fer”, în Franța parcul de vagoane este utilizat în mers numai un sfert din timp, iar trei sferturi îl petrece în stații și triaje. Traficul tot mai intens, viteza crescîndă impun sisteme foarte perfecționate de dirijare și reglementare a circulației feroviare. Această necesitate devine cu atît mai urgentă dacă avem în vedere dezvoltarea pe care vor continua să o ia — și trebuie să o ia — căile ferate în viitor.

Din fericire, transportul feroviar, ca și celelalte ramuri ale tehnicii, și-a găsit un aliat de preț: electronica.

Ziarele și publicațiile de specialitate vestesc multe des-

coperiri! și inovații cu aplicații la căile ferate.

De curînd s-a anunțat că pe linia Moscova-Leningrad se află în curs de încercare un tren electric dirijat de o mașină electronică. „Mecanicul automat”, realizat de un grup de specialiști din cele două orașe, execută în mod corect toate funcțiile de conducător. El sporește treptat viteza pînă la 100 km/h și o reduce cînd trenul se apropie de stație, „memorează” și ia în considerare particularitățile profilului căii ferate, rezistența aerului și tensiunea din rețea; reacționează la semnalele luminoase și stabilește singur viteza necesară pentru ca „mersul trenurilor” să fie respectat întocmai.

Pentru cei care se gîndesc că nu le-ar face prea mare plăcere să călătorească într-un tren fără mecanic, precizăm că această locomotivă a viitorului va fi probabil supravegheată de un om, partea cea mai mare a muncii urmînd însă să fie efectuată de „mecanicul automat”. Și acesta nu va lucra prost!

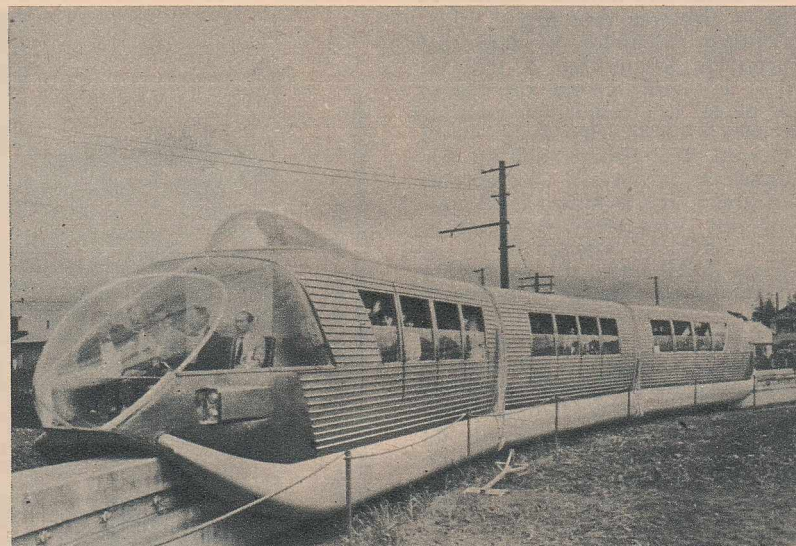
La ora actuală sînt destul de răspîndite în triaje legăturile radiofonice asigurate cu ajutorul aparatelor portative de emisie-recepție cu tranzistori. Acestea înlesnesc contactul cu agenții de manevră, predarea vagoanelor pe liniile de triere, aducerea garniturilor goale și... colectarea vagoanelor rătăcite. După cum sub-

liniază inginerii C. Podoleanu și P. Popovici într-o lucrare recent apărută, s-a calculat că prin îndrumarea operativă a trenurilor sau avertizarea mecanicilor se poate elimina o locomotivă diesel din patru.

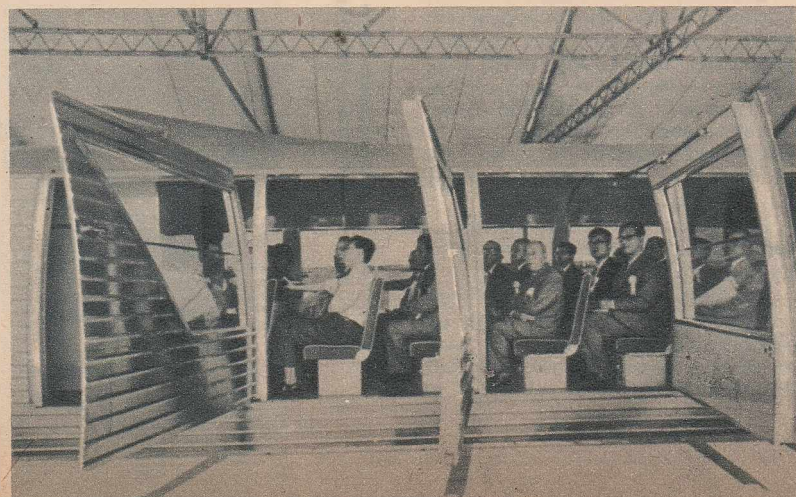
Aparatele de emisie-recepție portative se folosesc la înscrierea vagoanelor, care defilează încet prin fața unui operator. Acesta dictează — pentru a fi înregistrat la stație — numărul vagonului care trece prin fața lui. Cu ajutorul acestor aparate se dirijează și manevrele în ceață, se controlează poziția acelor și a semnalelor etc.

Tot prin astfel de aparate, fixe sau instalate în vagoane, se dirijează circulația, se controlează poziția trenurilor, evitîndu-se orice accident. Semnalele care se dau — în loc de dispoziții verbale și ordine de mers — apar în tren pe un tablou luminos și se confirmă tot prin radio.

O realizare interesantă o constituie și legăturile radiotelefonice din tren, la îndemîna călătorilor. Astfel, într-unul din vagoane există o cabină telefonică în legătură directă cu un post de radioemisie din același vagon, pe acoperișul căruia sînt instalate antene dirijate. Legătura se stabilește între acest post și unul din posturile releu așezate de-a lungul liniei, pe piloni metalici legați prin cablu subteran de telecomunicații cu o mare cen-

↑
Viteză — suptete — comoditate, lată cele trei caracteristici principale ale trenului pe o singură linie care încearcă, energic, să-și facă loc în arena transportului de călători. Se gîndește oare vreunul din pasagerii acestui modern monoral la cel 450 de îndrăzneți care au „înfruntat”, cu un veac și mai bine în urmă, distanța Stockton-Darlington? Cît de departe sîntem! Și nu numai pentru că monoralul din fotografiai circulează îngă Tokio...
+

trăia teieronica. Acți se face lega-
tura cu numărul cerut de călăto-
rul aflat în tren.

De la „mecanicul automat” la loco- motiva atomică

Dacă televiziunea a pătruns în
Cosmos și a coborât în fundul
mării, s-a încetățenit în clinici
și în uzinele siderurgice, de ce
nu ne-ar da o mână de ajutor
și în transportul feroviar?

Într-adevăr, ea a început să fie
intens utilizată, în special la ope-
rațiile din gări și triaje. Cu aju-
torul camerelor de luat vederi,
instalate în punctele importante,
se notează numerele vagoanelor,
se verifică intrarea trenurilor sau
dacă se află vagoane pe o anumită
porțiune de linie de triaj etc. Din
experiențele efectuate în U.R.S.S.
rezultă că televiziunea asigură
anual economii importante și o
creștere simțitoare a randamen-
tului operațiilor.

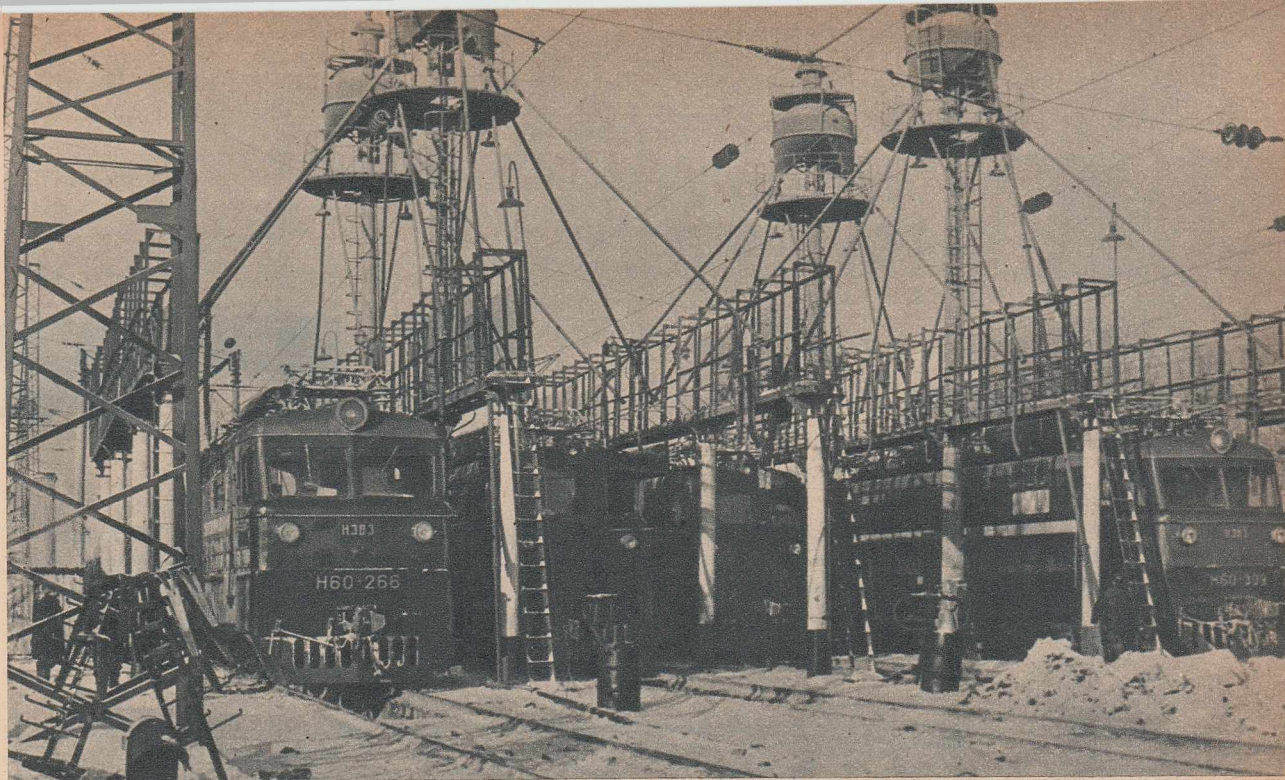
Dar radioul și televiziunea nu
sînt suficiente. Viitorul tehnicii
feroviare se află de pe acum sub
semnul dispozitivelor automate,
din categoria cărora face parte
și „mecanicul automat” de care
aminteam mai sus.

În Uniunea Sovietică se expe-
rimentează cu succes și utilizarea
aparaturilor electronice pentru au-
tomatizarea stațiilor de triaj.
Aceste dispozitive pot — conco-
mitent și în cele mai bune con-
diții — să stabilească poziția
vagoanelor, să dirijeze grupurile
de vagoane și să le cîntărească
automat, să măsoare viteza lor
înainte și după frinare, să cal-
culeze lungimea liniilor libere,
să acționeze macazurile, să diri-
jeze fiecare grup de vagoane pe
linia necesară etc.

Cu ajutorul mașinilor electro-
nice de calcul se repartizează va-
goanele goale, se comandă miș-
carea trenurilor, se realizează cal-
culele necesare graficelor, ținîn-
du-se seama, pentru toată rețeaua
și în același timp, de diverși
factori: situația trenurilor, a lo-
comotivelor și a vagoanelor, com-
plexitatea rețelei, diversitatea
încărcăturilor, variațiile sezo-
niere etc.

Pe de altă parte, telecomanda
electronică permite — cu ajutorul
unui dispozitiv automat „sensi-
bil” la obstacole — ca loco-
motiva să se oprească singură la o
distanță de 30 m de un obstacol
oarecare.

Sîntem curioși să știm cum se
vor mai putea întîmpla accidente
de cale ferată în asemenea con-
diții!

Gata de start... la stația Ilanskala, pe linia Moscova-Baikal. Această
linie complet electrificată, de 5.500 km, este cea mai lungă din lume.

Și, pentru că vorbim despre
viitorul căilor ferate, nu putem
trece cu vederea studiile care se
fac actualmente în Uniunea So-
vietică în vederea creării loco-
motivei atomice. S-a calculat că
pe urma aceași energie pe care o
cheltuiește o locomotivă cu aburi
puternică, ea va dezvolta o
putere triplă și se va putea de-
plasa fără alimentare cu combus-
tibil pe o distanță de circa
80.000 km. Puterea de tracțiune
și distanțele parcurse vor fi
practic nelimitate.

Recent s-a anunțat că profes-
orul sovietic G. Pokrovski, cu-
noscut cercetător în domeniul
energiei nucleare, a realizat un
proiect de cale ferată pentru tra-
versarea munților Himalaia. Lin-
iei ferate i-ar putea fi croit drum
prin munte cu ajutorul explozi-
ilor nucleare, iar transportul
propriu-zis se va realiza cu ajutorul
unor locomotive atomice de
100.000 CP.

Cu 800 km/h dar... nu chiar acum

Cu toate că de la bun început
nu ne-am propus să dezbaterem
problemele transportului urban, nu
putem omite o idee tehnică pe

cît de simplă și îndrăzneată, pe
atît de utilă: calea ferată cu o
singură șină (monorai) pentru
transportul în interiorul orașelor
sau pe distanțe mici între loca-
lități. Ideea de a se folosi o
singură șină este cam tot atît de
veche ca și calea ferată însăși,
dar nu s-a putut realiza practic
decît relativ recent, o dată cu
progresul general al tehnicii.

A vorbi astăzi despre utilitatea
trenurilor care circulă pe o singură
șină înseamnă a avea în vedere
faptul că străzile marilor orașe
au devenit și continuă să devină
pur și simplu neîncăpătoare.

În același timp, metrourele, ale
cărora linii sînt insuficient rami-
ficate și a căror construcție e
foarte costisitoare, au început și
ele să nu mai corespundă necesi-
tăților. Așadar, se cere un mijloc
de transport comod, rapid, ieftin
și puțin zgotos. Și dacă pe
pămînt e prea mare aglomerație,
iar sub pămînt e cam greu de
înaintat, ce ar fi să ne ridicăm
cu trenul... în aer?

Soluția actuală — cu varian-
tele ei destul de numeroase —
o constituie trenul suspendat de
ghidaje de beton sau metalice
și a cărui formă, maniabilitate
și viteză îl apropie de avion. Dar
faptul că rămîne legat de rețeaua
electrică și circulă la numai
cîțiva metri deasupra solului îl
face să rămînă, totuși, tren.

Există astăzi, într-o serie de
țări, diverse tipuri de asemenea
trenuri. Soluțiile tehnice sînt
foarte ingenioase, ajungîndu-se
chiar ca trenurile suspendate să
fie dotate, de pildă, cu roți cu
pneuri. Despre unele interesante
realizări și proiecte s-a vorbit și
în articolul „Trenurile viitorului”,
apărut anul trecut în revista
„Flacăra”.

Recent a fost încheiată elabo-
rarea proiectului tehnic al liniei
monorai care urmează să lege
Moscova de unul din marile aéro-
porturi ale capitalei sovietice,
probabil Vnukovo.

Se pare că monoraiul din Mos-
cova va fi suspendat. Coloanele
elegante pe care se va sprijini
estacada vor fi așezate la o dis-

tanță de 30 m una de alta, iar
întreaga linie va fi cea mai
lungă din lume de acest tip.

Trenul va fi alcătuit dintr-un
vagon aerodinamic, lung de 20 m,
sau dintr-un vagon triplu arti-
culat, lung de 40 m. În salonul
spațios cu pereți de sticlă al vago-
nului, înalt de peste doi metri,
vor încăpea comod 120 de călători.

Datorită celor patru motoare
electrice puternice, trenul va
putea dezvolta o viteză de 150
km pe oră. Distanța de 25-30 km
dintre oraș și aeroport va fi
parcursă în 10-15 minute. În
nici o țară nu se cunosc pînă
acum trenuri suspendate care să
circule cu o asemenea viteză.

Monoraiul este un mijloc de
transport cu mari perspective.

Iată cum descrie inginerul so-
vietic G. Zelkin unul din trenu-
rile suspendate care vor circula
cîndva:

„Ca și trenurile moderne, el
se va deplasa pe șine de cale
ferată, însă în locul roților va
avea un șasiu glisant. Între acesta
din urmă și șină se pompează aer
comprimat, care formează un
strat subțire de „ungere”. În
cazul acesta, pierderile datorite
frecării sînt minime și trenul se
poate deplasa cu o viteză de apro-
ximativ 800 km/h viteză, la care
corpul trenului se va comporta
ca o aripă de avion. Bineînțeles,
întreaga conducere a trenului va
fi automatizată”.

★

Iată-ne la capătul acestei su-
mare expuneri în care s-a arătat,
în linii generale, cum s-a născut și
s-a dezvoltat transportul pe căile
ferate. Într-o măsură, am văzut
și cum va evolua acesta în
viitor. Dar viitorul ne rezervă
încă, fără îndoială, multe sur-
prize, multe noutăți pe care
geniul uman nu va înceta să le
creeze. Și le va făuri în ansamblul
general al progresului tehnic pe
care omenirea întregă îl dorește
îndreptat pe căile păcii, spre
fericirea și prosperitatea tuturor
popoarelor.

A. COSTA

U. R. S. S. PE PRIMUL LOC

Transportul feroviar a atins în zilele noastre o dezvoltare fără
precedent. Ar fi însă greșit să se creadă că aceasta privește și lungi-
mea rețelelor: în foarte multe țări ea este staționară, iar pe alocuri
chiar în oarecare regres. În schimb, numărul călătorilor și canti-
tatea de mărfuri transportată sînt în continuă creștere.

Iată cîteva cifre din statisticile Comisiei economice pentru
Europa a Organizației Națiunilor Unite, cu privire la traficul de
mărfuri pe căile ferate în 1959 (în miliarde de tone/kilometru):

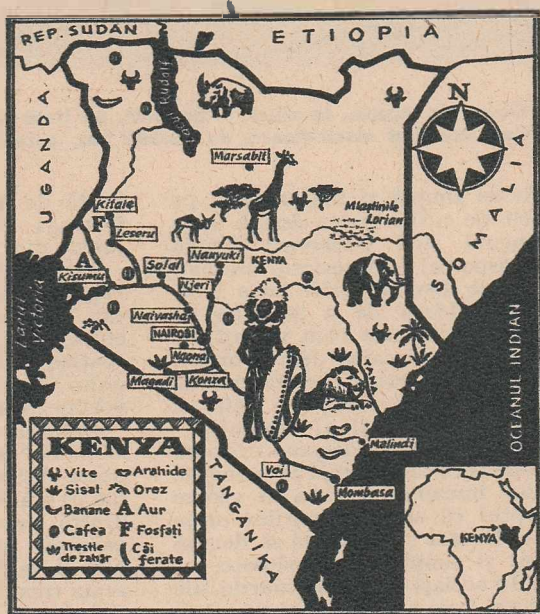
U.R.S.S.	1.429
S.U.A.	840
Franța (rețeaua de stat)	53
Anglia	29

Și, în fine, o comparație sugestivă:

Numai traficul de mărfuri în sectorul Direcției regionale ferro-
viare Moscova este egal cu întregul trafic de mărfuri al Franței și
Angliei luate împreună.

SPRE O

Pe agenda anului 1962, Kenya este înscrisă printre țările care-și vor proclama independența. În ciuda stratagemelor complicate inițiate din nou, în primăvara acestui an, de colonialiștii englezi, data la care ei vor trebui să recunoască independența de stat a Kenyei se apropie. După șapte ani de stare excepțională, „podul strategic” al Commonwealthului va obține independența.

KENYA — PE SCURT

SUPRAFAȚA: 581.646 km p.
POPULAȚIA: 6.544.600 locuitori.
CENTRUL ADMINISTRATIV: Nairobi (288.000 de locuitori).
ECONOMIA este tipic colonială. Cîrca 90 la sută din export este alcătuit din produse agricole, în special cafea, ceai și bumbac. Apoi, produse brute ale extracției miniere: sare, grafit, aur.

A fost odată...

A fost odată un prinț. Îmbătat de putere, el începu să-și chinuie supușii. Îi chemă pe toți bărbații la oaste, le luă uneltele și le dădu arme. Nici pe nevestele lor nu le lăsă să lucreze pămîntul. Le sili să-și urmeze soții prin bătălii fără rost. Suferințe grele se abătura asupra neamului acela oropsit. Oamenii se duceau rînd pe rînd la prinț să-l roage să-i fie milă de ei, să-i lase la casele lor, pe pămînturile lor, să nu-i poarte de colo pînă colo în vane căutări de glorie. Dar prințul rămînea surd la rugile lor...

Atunci, neamul kikuiu — așa se chema acel popor — s-a răscolat. Cei ce luptau împotriva prințului erau numiți „ieghi” (răscolaiți). Urmașii lor și-au dat numele de „demni” — cei care fac pămîntul să rodească. Ei înfăptuiseră o „itvika”, ceea ce în limba lor înseamnă a lăsa în urmă ceva rău pentru a trece pragul — „tvika” — spre ceva bun.

Înțelegînd de unde vine răul, poporul îl alungă pe prinț pentru

totdeauna, jurînd să nu mai îngăduie niciodată ca la cîrma țării să vină vreun urmaș de-al despotului.

Fiecare sat își alege un impuțernic și-l trimise în sfatul cel mare al țării. Acolo aveau să fie făcute toate legile care să orînduiască viața neamului kikuiu. Avea, de asemenea, să fie făcută o lege a tuturor legilor — o adevărată constituție.

Întrunit la Mokocheva Gatange, în inima țării, sfatul impuțernicilor hotărî: nimeni nu are voie să uzurpe proprietatea colectivă asupra pămîntului; toți membrii tribului sînt egali între ei și cu toții au dreptul, după ce împlinesc 18 ani, să ia parte la conducerea țării; bărbații și femeile au aceleași îndatoriri față de comunitate și aceleași drepturi; bărbații între 18 și 40 de ani trebuie să fie oricînd gata să apere țara; triburile trebuie să-i respecte pe acești ostași și n-au voie să se lupte între ele; la cîrma țării trebuie să stea un sfat al bătrînilor, aleși de popor; pentru ca „itvika” să nu fie dată

uitării și pentru a împiedica întoarcerea prinților, trebuie să se organizeze, la un anumit timp, alegeri care să desemneze statul conducătorilor...

Primum contact cu civilizația albilor

Orînduirea întemeiată pe principii atât de evaluate a fost însă considerată ca prea „primitivă” de cuceritorii albi care au invadat Kenya acum mai bine de un secol. Englezii colonialiști au hotărît să-i civilizeze ei pe „sălbaticii” kikuiu.

Și au început cu introducerea unui sistem al „șefilor” special numiți de „guvernul Majestății Sale” și al așa-zisei „administrații indirecte”.

Iar dacă cineva ar fi obiectat că aceste două sisteme de conducere sînt incompatibile cu noțiunile autentice democratice despre stat și viața politică ale neamului kikuiu, cu atât mai rău pentru kikuiu: ce știu ei despre civilizație?

Siliți să renunțe la orînduirea lor democratică, urmașii „ieghi” lor au încercat să păstreze, măcar sub forma riturilor tradiționale, amintirea vremurilor de libertate pe care le trăiseră înaintașii lor. Și cum ultimele alegeri periodice pentru succesiunea la conducere avuseseră loc între 1890 și 1898, venise timpul ca între 1925 și 1928 să aibă loc o ceremonie „itvika”.

O singură greșeală făceau kikuiu: nu țineau seama că, numai cu doi ani înainte (1923), fusese editată Cartea Albă pentru Kenya, în care „guvernul Majestății Sale” proclama: „Misiunea Marii Britanii constă în a lumina și a educa pe africani, ajutîndu-i să atingă un nivel economic, moral și intelectual mai înalt decît acela pe care-l aveau înainte de momentul în care Coroana și-a asumat conducerea acestui teritoriu”.

Și, în virtutea unei atît de nobile misiuni, dansurile și cîntecurile rituale „itviki” au fost interzise.

De atunci încoace, opera „civilizatoare” a colonialiștilor a făcut progrese. Neamul kikuiu a fost scutit de oboseala de a avea vreo inițiativă în domeniul social, politic și economic. Problema demnității umane a fost și ea rezol-

ÎN KENYA, URMAȘII „IEGHILOR” LUPTĂ PENTRU A
PĂTRUNDE ÎN „ÎNĂLȚIMILE ALBE”

NOUA „ITVIKA”

vată, întrucît băstinașul n-are dreptul să o ridice; în clipa în care are ceva de spus, este considerat ca răsculat și supus rigurilor legii colonialiste.

Ce caută negrii pe „White Highlands”?

Colonialiștii i-au scutit, de asemenea, pe africanii din Kenya de orice griji gospodărești. Performanța aceasta a fost realizată printr-o operație de mare anvergură: întregul platou muntos căruia conchistadorii britanici ai Kenyei i-au dat, la începutul acestui secol, numele de „White Highlands” (Înălțimile albe) a fost curățat de băstinași. Grijile și eforturile pe care le presupune valorificarea unui pămînt atît de fertil, darnic pînă la a da două recolte pe an și avînd o întindere egală cu aceea a Elveției (41.000 km²), au fost în întregime trecute asupra albilor. Ei au fost considerați singurii în stare să suporte clima sănătoasă și plăcută a platoului, singurii destul de rezistenți pentru a trăi fără continua amenințare a muștelor țete, singurii care n-ar resimți lipsa bolii somnului. Negrilor li s-a oferit, în schimb, cu mărini-mie, posibilitatea de a trăi în ținuturile mlăștinoase, blagoslovite din belșug și cu ținări purtători ai frigurilor galbene.

Într-o carte apărută la New York, în 1956, cu titlul „Africa văzută dinăuntru ei”, publicistul american John Gunther scria: „Oricum, albi au știut întotdeauna să-și asigure locul cel mai bun și firește că africanii au resimțit amarnic acest lucru. În șaisprezece luni (1903-1904), 88.000 hectare de platou au fost predate unui număr de 234 europeni și astfel mari întinderi au trecut în proprietatea societăților europene. În 1901 existau treisprezece proprietari europeni în întreaga Kenye, în 1911—3.000, în 1921—9.000... Rezulta-

† Deocamdată, africanii din Kenya, alungați de colonialiști de pe platoul muntos cu climă sănătoasă și pămînt roditor, au „dreptul” de a trăi în ținuturile mlăștinoase. Dar africanii au învățat să-și cucerească singuri drepturile. Va veni și pentru Kenya vremea cînd fiii ei vor părăsi colibe mizerabile din jurul mlăștinilor și-și vor relua dreptul asupra bogatului și frumosului lor platou supranumit „Înălțimile albe”.

Aceasta e una din „construcțiile friei”. Din înălțimea posturilor de observație de pe plantațiile colonialiștilor, vătăfii îi păzesc pe sclavi să nu fugă, să nu vorbească între ei, să nu „conspire”.

tul a fost că, la capătul acestei progresii geometrice, Kenya a devenit un stat al proprietarilor albi prin excelență... Kenya are 178.000 kilometri pătrați de pământ cultivabil. O mină de europeni stăpinesc 41.000 kilometri pătrați din acest pământ, adică 24 la sută; cinci milioane și jumătate de africani trebuie s-o scoată

nesc la „masa rotundă” pe reprezentanții asupritorilor cu cei ai asupriților. Uneori, colonialiștii au reușit să obțină amănări și chiar avantaje. Alteori însă, planurile lor au fost date peste cap. A rămas de pomină ziua de 18 ianuarie 1960 când, la Londra, unde trebuia să se deschidă conferința „mesei rotunde” pentru

nală” în decursul cărora peste 100.000 băștinași au fost exterminați în închisori și lagăre.

Represiunea anti-„Mau-Mau” va rămîne în istoria colonialismului ca una din paginile cele mai sîngeroase. „Lagărele de concentrare din Kenya pot fi asemănaute cu cele din Mauthausen sau Buchenwald”, scria săptămînalul bri-

coloniale engleze, pe nume Hvass, care ucisese mai mulți africani prin torturi, tribunalul l-a sancționat, amendîndu-l. Îndată după ce magistratul a anunțat amenda, un latifundiar european a iscălit un cec și l-a înmînat apărătorului lui Hvass.

Ziarista engleză Nillen Fletcher a scris, la întoarcerea din călătoria făcută în Kenya, un articol pentru săptămînalul „Tribune”, dînd amănunte semnificative asupra felului în care erau obținute mărturisirile „voluntare” ale patrioților arestați. „Cînd am fost în Kenya — scria autoarea articolului — am vizitat o închisoare, însoțită de un ofițer de reeducare, și am văzut un automobil cu circa 12 africani nebuni, care

Cînd a început, în 1952, lupta pentru eliberarea Kenyei, trupele coloniale au recurs la cele mai bestiale metode de reprimare. În următorii patru ani au fost uciși 50.000 de africani, alte sute de mii au fost închiși în lagăre de exterminare, iar sate întregi au fost bombardate și incendiate. În lagărele din Kenya sînt „internați” mii de africani kikuiu, bănuși a fi solidari cu mișcarea pentru independență. Fotografia a fost luată în lagărul „Cascada Thomson”.

O victimă a reprimărilor bestiale prin care poliția colonială încercă să-i intimideze pe patrioții din Kenya.

la capăt, cum pot și cum nu pot, cu restul...”

„Înălțimile Albe” au fost supranumite „paradisul furat”. E, desigur, o imagine foarte plastică, definind în adevărata ei semnificație opera colonialismului. Dar care sînt proporțiile furtului, care sînt adevăratele dimensiuni ale crimei? Pot fi ele oglindite în calculul arid care se cheamă repartiția venitului național? Da, pot. Pentru că cifrele sînt atît de izbitoare încît izbutesc să concentreze asupra lor chiar atenția cea mai difuză. Iată:

Din venitul național al Kenyei (1954: 126,6 milioane de lire sterline) doar un sfert (33,5 milioane lire sterline) revine africanilor. Or, din cei 6.544.600 de locuitori ai Kenyei, 6.264.000 sînt africani. S-a calculat că un țaran african din Kenya cîștigă într-un an întreg mai puțin decît un muncitor calificat european din Africa de est într-o zi și jumătate.

„Mau-Mau” și planul MacLeod

Valul uriaș al mișcării de eliberare a obligat pe colonialiști să facă apel la diverse metode pentru a-l zăgăzui, pentru a-i întîrzia efectele. Printre aceste metode se numără și conferințele care reu-

Kenya, MacLeod, pe atunci ministru britanic al Coloniilor, a intrat în sala de ședințe, dar a constatat că era goală. A revenit mai tîrziu, dar a trebuit să plece din nou: acum sala nu mai era goală, dar conferința tot nu putea începe, deoarece Kenya nu era prezentă decît prin delegații minorității albe și ai celor asiatice; cei 14 reprezentanți ai celor 6.264.000 de africani kenioți nu veniseră. Ei hotărîseră să boicoteze conferința, pînă ce Ministerul Coloniilor va fi de acord cu participarea lui Mbiyu Koinange, vicepreședintele delegației negrilor. Gazetarii și fotoreporterii englezi care așteptau deschiderea conferinței erau impaciențați. Unul dintre ei a spus:

— Se vede că în Kenya e altfel de calendar!

Replica nu întîrzie. Ea veni din partea unui ziarist african: — Ba de loc. Și acolo e tot 1960.

„Anul Africii” a fost și în Kenya un an falimentar pentru colonialism. N-au ajutat la nimic nici măcelurile sîngeroase la care trupele britanice înarmate pînă în dinți au supus eroica populație kikuiu sub pretextul că ar fi vorba de o sectă secretă a canibalilor, denumită, cu efect de mister senzațional, „Mau-Mau”. N-au ajutat nici cei 7 ani de „stare excepțio-

anic „Observer” într-o corespondență din Nairobi. Criteriul pentru condamnarea africanilor sub acuzația de a participa la mișcarea „Mau-Mau” reiese dintr-un memorandum primit de guvernul britanic în care se arăta că, de obicei, autoritățile coloniale silesc un locuitor al unui district să declare, fără a-și spune numele, că un locuitor al altui district, pe care nici nu l-a văzut vreodată, „este un om rău”. De aici și pînă la tortură, incendierea locuinței sau a rezervației în care au fost internați „vinovații”, nu mai e decît un pas. Cînd doi sau trei locuitori africani stau de vorbă într-o casă, ei sînt considerați automat teroriști „Mau-Mau”. Adesea poliția aruncă arme și muniții în casele sau curțile anumitor africani, pentru ca poliștii sosiți la o clipă după aceea să poată găsi „corpuri delictive”. Metodele de tortură se înscriu între bătaia cu biciul din piele de rinocer (kiboko) și „prăjirea la foc” a „vinovatului”. Răvile pricinuite astfel duc de obicei la moartea celor torturați.

S-a întîmplat de cîteva ori ca ororile comise să fie atît de evidente, încît tribunalele coloniale au fost nevoite să ia în considerare reclamațiile primite. Într-unul din procese, intentat unui mercenar danez al autorităților

erau trimiși la un ospiciu. Ei făceau o gălăgie îngrozitoare, țipînd, gesticulînd și făcînd grimase.

Un reprezentant al închisorii a declarat că e bucuros de plecarea lor, deoarece au tulburat viața închisorii timp de un an de zile.

Ofițerul din partea lagărului de reeducare și-a exprimat părerea de rău față de plecarea nebulilor, deoarece intenționase să-i închidă cîteva zile în aceleași celule cu deținuții care refuză să mărturisesc.

«Acum nu-mi mai rămîne nici un mijloc decît un regim alimentar redus și o bătaie bună» — a spus el.

Am vizitat o altă închisoare, unde el a repetat această declarație în fața comandantului, care a răspuns:

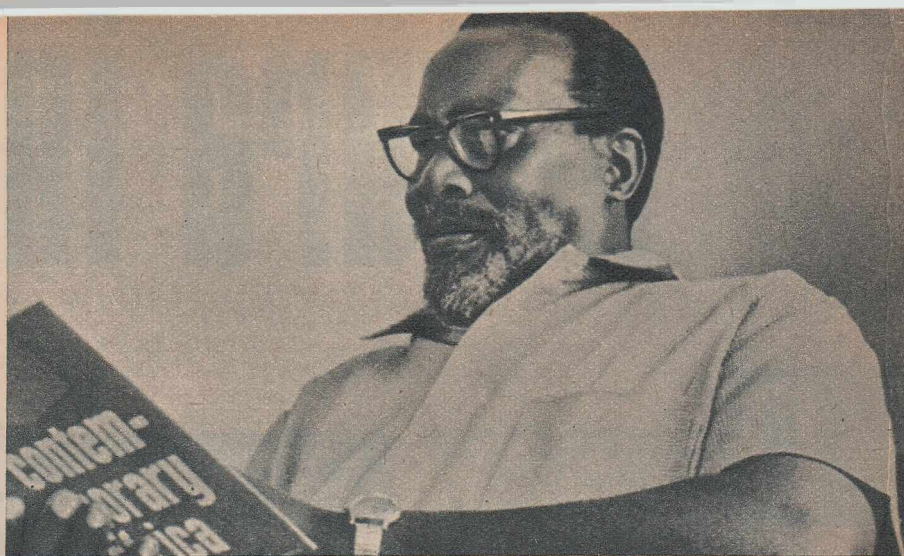
«În 1951 am avut aici un deținut politic pe care l-am închis timp de zece zile împreună cu nebulii. Ce i-au făcut aceștia nu e treaba nimănui, dar la sfîrșitul acestui interval el nu se mai interesa nici de politică, nici de altceva».

Văzînd că genocidul nu le ajută, că în locul celor uciși se ridică mereu alți și alți luptători pentru independență, Ministerul Coloniilor din Londra a recurs la un simulacru de consultare cu „ke-

noții", în speță sefii partidelor minorității europene din Kenya, pe baza cărui a elaborat un plan „tactic” pentru înăbușirea mișcării de eliberare națională cu mijloace mai „subtile”.

Sub un simulacru de tratative, menite să atenuze ascuțitul luptei pentru independență și să creeze impresia că guvernul englez acceptă ideea eliberării Kenyei, au fost luate măsuri pentru continuarea reprimării sîngeroase a mișcării naționale din Kenya. A fost reinviat basmul de groază despre „Mau-Mau” și conducătorilor mișcării de eliberare li

Pentru alegerile „acceptate” de autorități, legea prevede că au drept la vot numai acei africani care știu să scrie și să citească, au un venit anual de cel puțin 75 lire sterline, vîrsta de peste 40 de ani sau au un post de răspundere. E una din cele mai restrictive legi electorale din istorie. E destul să amintim că numai 1 la sută din africani știu carte. Planul MacLeod s-a dovedit destul de bine ticluit pentru a denatura „concesia” pe care colonialiștii o făcuseră kenioților. A fost alcătuit un Con-

Eliberat din închisoare sub presiunea forțelor patriotice, Jomo Kenyatta, om de știință și scriitor, liderul mișcării pentru independență din Kenya, și-a reluat activitatea politică, în ciuda încercărilor făcute de autoritățile engleze de a-l împiedica. Acum, colonialiștii încearcă să-l strângă de partea lor, să-l compromită.

S-A NĂSCUT UN MIC KIKUIU

Thousands Facing Death by Famine in Kenya

Thousands of starving Kenyans are shown in the picture above. The picture was taken by a British soldier in the Mau Mau area of Kenya. The picture shows a group of people, including children, who are suffering from starvation. The picture is a powerful illustration of the famine in Kenya.

„O imagine a foamei” — așa a numit săptămînalul englez *The Sunday Times* fotografia reproducă în prima pagină a numărului său din 12 noiembrie 1961. Este fotografia unei fetițe din tribul Masai, în vîrstă de doi ani și jumătate, cîntărind nici 5 kg. Este una din mîile de victime ale inaniției, una din acuzatiile nenumerate la adresa colonialismului.

seamnă începutul vieții omenestii, în numele trecutului, prezentului și viitorului, al generațiilor, în numele tuturor celor de față, precum și al omenilor care trăiesc aproape sau departe pe marele continent african, proclam solemn că noul născut este un membru egal în drepturi al poporului kikuiu și nădăjduiesc că el va merge pe drumul trecutului, prezentului și viitorului generațiilor. Cu dreptul ce mi-a fost dat de popor, rostesc cu sfîntenie numele noului născut. Fie ca el să rămînă pentru totdeauna în amintirea poporului. De acum, tu... ești al neamului kikuiu. Împreună cu neamul tău, să muncești pentru înflorirea țării, să te ridici în apărarea ei, așa cum îți cere datoria cetățenească.”

Este ușor de înțeles de ce autoritățile coloniale nu văd cu ochi buni ceremoniile prilejuite de nașterea unui mic kikuiu. În timpul celor 7 ani de stare excepțională, ele erau interzise.

Tradiția cere ca noului născut să i se dea un nume după anotimp, și altul după starea timpului sau după un eveniment important din viața țării. Dacă o fată s-a născut în timpul unei ploii puternice, ea se va numi *Niam-bura* (*Nia* arată genul feminin, *mbura*—ploaie). Dacă noul născut e băiat, numele lui va fi *Vambura* (*Va*, adică genul masculin). Vara, într-o zi toridă cu soare arzător, fata va primi numele *Niaro* (*Rio* — soare), iar băiatul *Vario*. Fetele născute în ultimele luni ale anului 1961 au mai toate numele de *Niagaragu* (fiica foamei), iar băieții *Ugrara* (fiul foamei), acesta fiind singurul caz fără particulară *Va*.

vechiul cîntec de bucurie: „Noi, tați și mame, ne bucurăm de venirea ta în familia noastră, tînăr vîlstar al satului, fiu cu drepturi egale cu ale tuturor din neamul kikuiu. Sănătatea, înțelepciunea, puterea și bogăția să te însoțească veșnic. Te înțimpinăm, pe tine, cea mai tînără mlădiță a familiei, satului și neamului, cu toată dragostea. Fie ca venind pe lume să faci neamul să rodească și să fie tot mai mîndru de fiii săi. Așa îți urăm noi, compatrioții tăi.”

Apoi, cea mai bătrînă dintre delegatele satului ia puțin pămînt în gură, în semn de jurămint că niciodată nimeni nu va face vreun rău noului născut.

În sfîrșit, începe ceremonia oficială. Cel mai bătrîn om din sat spune: „Eu, *Vairimu Kikomo*, în numele consătenilor tăi, al neamului kikuiu, în numele lui *Meone Niaga*, care trăiește pe *Kin-Niaga*, ceea ce în-

Europeni	67.700
Indieni și pakistanezi	174.300
Arabi	38.600
Africani	6.264.000
	6.544.600

În a doua jumătate a anului 1961, principala revendicare a mișcării pentru independență a fost eliberarea lui Jomo Kenyatta. Prezența lui în viața politică a Kenyei era necesară pentru realizarea unității naționale în lupta de eliberare, unite pe care colonialiștii au căutat în fel și chip s-o distrugă. Prima vizită pe care, după 9 ani de închisoare, Kenyatta a făcut-o la Nairobi a declanșat o mare manifestație populară. Manifestanții l-au condus spre sediul Consiliului legislativ. Aici au fost formulate două revendicări de bază ale Uniunii Naționale Africane (KANU):

1) Obținerea imediată a independenței și proclamarea Republicii Kenya.

2) Lichidarea bazelor militare N.A.T.O. de pe teritoriul Kenyei.

Se știe că, în planurile agresive ale imperialiștilor, Kenya deține un rol important ca bază strategică. Cîteva mii de soldați britanici au fost transferați în 1959 din Cipru în Kenya. La 26 ianuarie 1960, ziarul londonez „Times” scria că importanța strategică a Kenyei stă în aceea că ea servește Marii Britanii pentru „apărarea și supravegherea polițienească a teritoriilor de peste mări”, ca și pentru instruirea trupelor europene în războiul de guerrilă în condițiile junglei și ale climei tropicale. Kenya este de asemenea „podul” care leagă Africa de est cu cartierul general britanic din Aden. Prin Aden, „podul” face legătura și cu Omanul, cu conductele de petrol din golful Persic, Bahrein, Kuwait și Katar, cu punctul strategic Gan din Insulele Maldive și cu Singapore.

Trupele care staționează în Kenya au misiunea să supravegheze mișcările ce se produc în Africa și să „asigure spatelul” în cazul unui război împotriva țării socialiste. Astfel, în Kenya și-au

dat înlînire interesele colonialismului britanic cu cele ale celorlalte puteri imperiale, în primul rînd Statele Unite și Germania occidentală. Astfel se explică și declarația făcută la 31 martie 1960, la Nairobi, de Harold Watkinson, ministrul de Război englez, cum că bazele militare din Kenya vor putea fi folosite de Germania apuseană și de alți membri ai N.A.T.O.

Este explicabil deci de ce colonialiștii englezi depun toate eforturile pentru a păstra cu orice preț bazele din Kenya și în special pe cea de la Mombasa, denumită și „Gibraltarul litoralului est-african”.

Conferința cu privire la viitorul constituțional al Kenyei, încheiată la începutul lunii aprilie, la Londra, s-a soldat cu o nouă demascare a metodelor neocolonialiste folosite de colonialismul britanic. Manevrele engleze au fost concepute în scopul de a opune unul altuia cele două partide africane din Kenya, Uniunea Națională, condusă de Kenyatta, și Uniunea Democrată, condusă de Ngala.

Dar acordul acestora asupra principiilor de bază ale constituției Kenyei a dejucat uneltirile colonialiste în această direcție. A fost alcătuit un guvern interimar, în care ambele partide sînt egal reprezentate. Dar Ministerul Colonilor s-a opus numirii în noul guvern al Kenyei a vicepreședintelui Uniunii Naționale, Oginga Odinga, din cauza vederilor sale de stînga. Totuși, scopul mai amplu al colonialiștilor n-a fost atins: ei n-au izbutit să determine sciziunea Uniunii Naționale, așa cum au urmărit. Dimpotrivă, ei au fost demascați chiar de presa britanică, nevoită să publice dezmințirile oficiale ale conducătorilor kenioți la insinuările provocatoare care fuseseră inserate de unele ziare engleze ca informații „din surse autorizate”.

Așa cum a subliniat și Jomo Kenyatta la conferința de la Londra, revendicarea cea mai importantă a mișcării naționale de eliberare din Kenya este fixarea unei date, încă în acest an, pentru proclamarea independenței țării.

Gabriela DOIGU

s-au adus noi „învinuiri”, pentru a li se prelungi detențiunea în închisori sau deportarea.

Viața a dejucat, în parte, acest plan. În guvernul Kenyei au intrat mai mulți miniștri africani. Colonialiștii au trebuit să accepte, în principiu, revendicarea africanilor de a se organiza alegeri.

siliu legislativ în care, deși mai mult de jumătate din locuri (37 din totalul de 65) revin africanilor, controlul era deținut de europeni. Aceștia ocupau 14 locuri, asiaticilor rămînîndu-le 11, iar arabilor 3. Cît de nedreaptă este această repartitie se poate constata din simpla ei comparație cu structura populației din Kenya.

natura inversă

Povestire fantastică
de Miha DRAGOMIR

Desen de
Miha VULCĂNESCU

D

upă toate prevederile, cei doi cosmonauți urmau să stea pe Fulgul Alb aproape o lună. O lună pămîntească, se înțelege, deoarece lunile de acolo erau mult mai scurte: de numai 17 zile. Zile care se socoteau și ele după cele pămîntești, deoarece o zi pe Fulgul Alb avea ceva mai mult de nouă ore. Ore care erau calculate și ele în raport cu cele pămîntești, deoarece orele îndepărtatei planete aveau doar patruzeci de minute. Minute care...

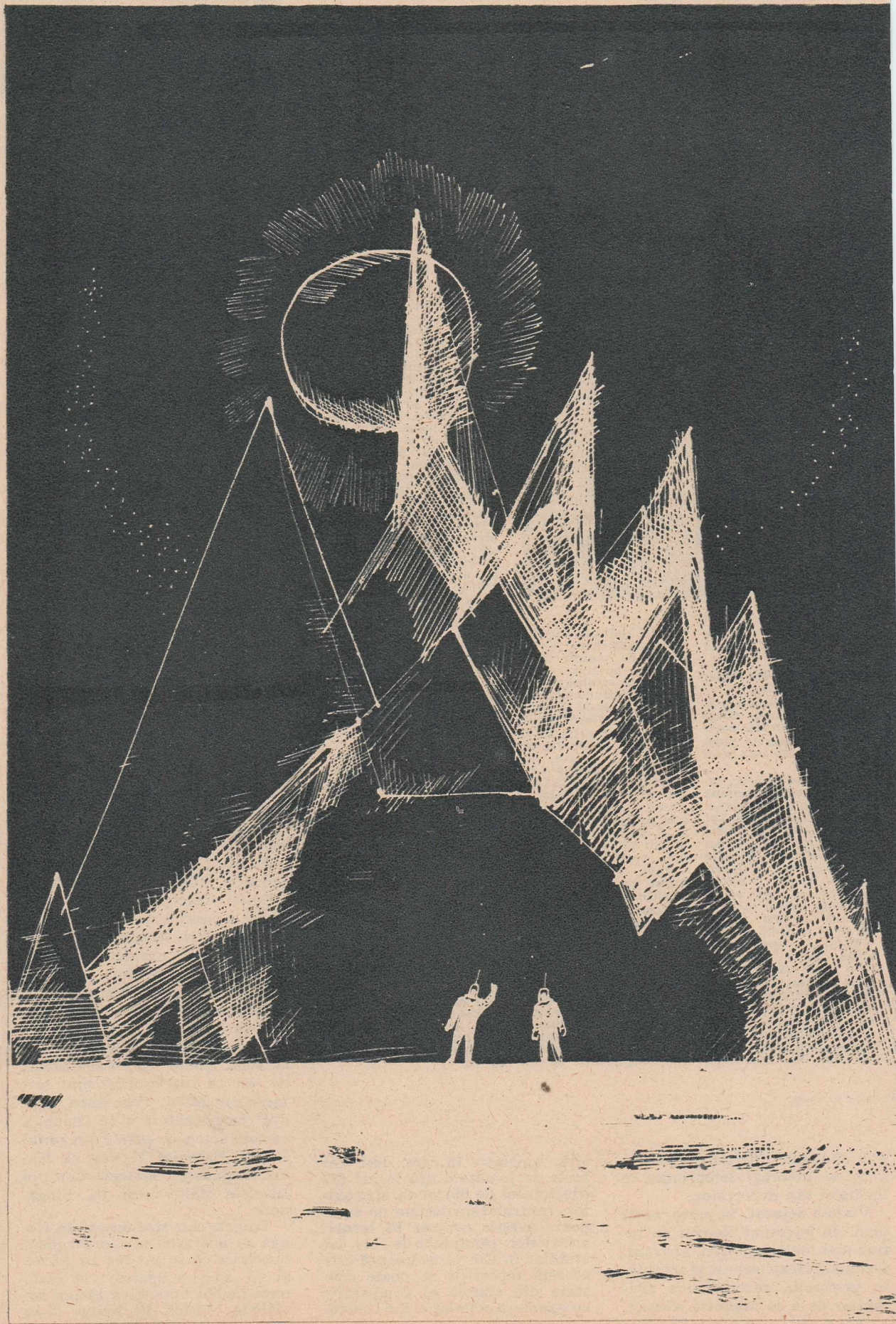
Aceste relații l-au amuzat, încă de la începutul carierei sale de astronaut, pe Marius și, în astfel de împrejurări, se apuca să întocmească „micul calendar local”, cum îl numea el. Stabilind raporturile dintre perioada de revoluție și cea de rotație, el punea la punct un calendar după toate regulile pămîntești, împărțind anul în luni și lunile în săptămâni, avînd grijă să le și boteze pe fiecare, după fantezia lui, cu numele prietenilor și mai ales ale prietenelor de pe Pămînt. Nu puteai privi fără zîmbet un asemenea calendar, în care lunile se numeau Marta, Elena sau Domnița, iar prima zi a săptămînii se numea, invariabil, Marius... Așa se întîmplase și acum. La o oră după ce coborîseră pe Fulgul Alb, „micul calendar local” era gata, afișat în sala cea mare a astronavei, la loc de cinste. O clepsidră improvizată își cernea monoton nisipul fin, alb, măsurînd orele planetei. Dacă ar fi cercetat cu atenție cele cîteva grame de nisip, cei doi cosmonauți ar fi descoperit, poate, de la bun început, natura stranie a Fulgului Alb. Nici unul dintre ei n-a acordat însă nici o importanță nisipului, care, de altfel, nu părea că se deosebește cu nimic de alte nisipuri, în afară de culoarea de un alb pur, strălucitor.

Văzută din depărtarea abisurilor cosmice, planeta părea acoperită în întregime cu zăpadă sau ghețuri eterne, scîlpînd orbitor prin lentilele telescoapelor de bord. De aceea și fusese botezată Fulgul Alb. Spectrogramele arătau însă că nu era vorba despre o planetă înghețată, iar temperatura părea a fi în mod constant deasupra liniei de zero grade. Cum planeta putea fi folosită drept loc ideal de instalare a unei stații automate fixe și a unui depozit permanent pentru astronave, se hotărîse cercetarea ei amănunțită. Astfel apăruse astronava pe bordul căreia se afla acum „calendarul local” al Fulgului Alb.

Echipajul cuprindea numai doi cosmonauți, o echipă redusă pînă la limită, dar încercată în cîteva misiuni dincolo de granițele sistemului solar. Cei doi, Costea și Marius, nu-și împărțeau, ci doar își alternau atribuțiile, deoarece aveau amîndoi aceleași specializări, ceea ce făcea ca toată munca să se desfășoare fără nici o întrerupere și cu puteri îndoit.

Cînd au coborît, pe cîmpia netedă ca în palmă începuse să se cearnă o ploaie măruntă, ascunzînd complet contururile peisajului înconjurător. Instalafia de radar a pipăit circular împrejurimile, înștiințînd pe cosmonauți că undeva, în față, se înalță lanțul unor munți înalți, cu pereții abrupti. În rest, cîmpia se ondula ușor, pînă la mari depărtări. Aleseseră această cîmpie pentru coborîre tocmai din cauza netezimii ei neobișnuite, care li putea ocroti față de orice surprize nedorite. Sub pinza continuă a ploii, întinderea se arăta însă doar cîteva pași de jur împrejur, cenușiu-albicioasă ca o cretă udă. Nu se simțea nici o adiere de vînt. Cei doi au rămas deci închiși în astronavă, mulțumindu-se să examineze doar compoziția atmosferei. N-au găsit nici urmă de microorganisme. Gazele erau parcă purificate într-un laborator. Erau aceleași elemente ca în atmosfera pămîntească, dar amestecate în alte proporții, azotul ocupînd ceva mai mult de patru cincimi.

A doua zi dimineață ploaia contenise și „soarele” — cum numesc cosmonauții, dintr-o veche obișnuință pămîntească, steaua centrală a oricărui sistem planetar — se înalță galben și tînr la orizont. Marius, care privise primul prin periscope, scoase un strigăt de admirație:

— Hei, Costea, vino repede! Am nimerit într-o adevărată lume de basm!

Costea se apropie bombănd:

— De câte ori vezi ceva nou, te topești de admirație... Parcă ai fi o fetiță... Ce naiba ai văzut?

Dar, după ce îndepărtă din fața hubloului central groasele obloane ce făceau corp comun cu pereții astronavei, nu se putu stăpâni nici el să scoată o exclamație. Cimpia strălucea, albă ca o lumină împietrită. Departe, chiar în față, se vedeau munții pe care li semnalase radarul. Era o aliniere de piramide și conuri cățurate unele peste altele, ca niște cristale văzute prin lupă. Virfurile ascuțite scintelau ca aprinse, străfrângând razele soarelui, descompunându-le în fulgerări de violet, albastru, verde, toate culorile și nuanțele spectrului solar din acest sistem planetar îndepărtat. Suprafețele piramidelor și conurilor erau perfect netede, neîntrerupte de nici o fisură. Nu se zărea niciăieri vreo urmă de vegetație și totul părea artificial, de o măreție bizară, saturată de lumină.

— Parcă ar fi o beție geometrică — murmură Marius. Piramidele egiptene sînt o biată glumă față de munții aceștia... Așa trebuie să fi strălucit și marea piramidă, pe vremea cînd era îmbrăcată în marmură albă! Dar sînt oare munții sau o construcție? Geometria este prea perfectă!

Costea întoarse capul către el, curios:

— Crezi oare că aici este opera unor oameni? Știi prea bine că pe Fulgul Alb nu există viață, nici măcar vegetală! Atmosfera încărcată cu atîta azot nu permite apariția vieții.

— Și dacă aici s-a creat o altfel de viață, în aceste condiții neobișnuite?

— Mai bine să ieșim și vom vedea — propuse Costea.

Peste cîteva clipe, tancheta-robot părăsea astronava. Șenilele foșneau prietenos prin nisipul alb, lăsînd dire adînci și egale, care se potriveau de minune cu peisajul dominat de precizie geometrică. Nisipul nu era mai gros de două palme și părea așternut uniform, ca un covor. Mina mecanică a tanchetei culese nisip, introducîndu-l în analizator, și nu după mult se auzi vocea metalică, indiferentă, a mașinii:

— Banal. Siliciu cu impurități. Peste 90 la sută siliciu.

Cei doi se priviră mulțumiți, ca întotdeauna cînd aflau că se găsesc în mijlocul unor elemente cunoscute. De cîte ori analizatorul ajungea la un rezultat care coincidea cu tablele de control, răspunsul era precedat de acest „Banal”, a cărui absență îi avertiza pe astronauți că trebuie să devină atenți.

— De ce o fi altfel de alb? — întrebă Marius.

La asemenea întrebări însă, mașina nu putea răspunde și de altfel Marius nu întrebese pentru a afla un răspuns.

— Vom vedea în laboratorul astronavei — răspunde Costea. Ceea ce mă miră mai mult este tăcerea care ne înconjoară...

Într-adevăr, „urechea” tanchetei-robot, capabilă să înregistreze și ultrasunetele, se rotea atentă deasupra lor, dar de niciăieri nu se auzea nici un zgomot. Întinderea era scăldată într-o tăcere absolută, nefirească. Ingrămădirea de piramide și conuri din fața lor strălucea din ce în ce mai puternic, schimbînd mereu gama culorilor, între care se dădea parcă o bătălie mută, cu cît soarele urca mai sus. Virfurile și muchiile săgetau snopi de roșu care incendiau atmosfera din jur, ca un nimb straniu. Părea că în stînul masivului clocotea un foc nevăzut, care își trimitea flăcările colorate ca pe niște semnale.

Lațul munților țîșnea direct din nisip, ca și cînd ar fi fost așezați de cineva pe o masă uriașă. Oprind la poale, cei doi cosmonauți ieșiră din tancheta-robot și se apropiară de pereții care acum, văzuți de jos, din imediata apropiere, își pierduseră vâpăile de culori, rămînînd albi ca și nisipul cimpiei. Pereții stîncosi erau netezi, ca dați la rîndea. Ici și colo abia se zărea cîte o crăpătură slabă. „Mina” tanchetei decupă cu greutate o fărîmă de rocă și din nou se auzi vocea indiferentă a mașinii:

— Banal. Siliciu cu impurități. Peste 90 la sută siliciu.

— Te pomenesti că toată planeta are aceeași compoziție — rise Marius. Un bulgăre de siliciu! De altfel, cred că nu ne-ar supăra de loc! Am termina mai repede și nici nu s-ar putea găsi o bază mai bună pentru stația noastră decît o planetă inertă, lipsită de orice fel de surprize, ca Fulgul Alb!

— N-am făcut decît o plimbare și vrei să și dai gata o planetă! — îi răspunde Costea, manevrînd aparatura de ultrasunete.

Glul lung al aparatului ieși din tanchetă, începînd să vibreze ușor. Și iar se auzi vocea metalică:

— Materie omogenă. Nici o fisură. Adîncimea, patru kilometri două sute patru.

Aparatul încercă și în alte direcții și rezultatul rămase mereu același. Ciudatul masiv stîncos de piramide și conuri era format din roci compacte, un conglomerat omogenizat, la baza cărui era siliciul, banalul siliciu atît de răspîndit și pe Pămînt.

— Văd că nu mai descoperim nimic, Costea. Cred că ar trebui să încercăm să găsim vreo trecătoare în munții ăștia...

În mai puțin de jumătate de oră, cei doi zburau cu microelicopterul deasupra masivului. Văzuți de sus, munții păreau și mai stranii, ca o Ingrămădire haotică de cristale. Cosmonauții pluteau încet, scrutînd adîncimile masivului, întunecate. Lumina, oprită pe suprafețe netede, reflectată ici și colo, provoca jocuri neașteptate de culori, printre care apăreau suprafețe negre, de beznă, ca în plină noapte. Spre mijlocul masivului, înălțimile descreșteau, pînă ajungeau să formeze un platou puțin înclinat. Au coborît, atent, elicopterul. Jur împrejur, masivul îi înconjură cu un inel de nepătruns. Platoul era lustruit, ca o sticlă, doar rare fire de nisip, ca o pudră fină, străluceau din loc în loc.

— O adevărată cetate! Dacă ar mai exista profesia de strateg, ca acum cîteva secole, specialiștii ar fi extaziați de o asemenea apărare naturală! — spuse Marius.

Înaintau cu infinite precauțiuni, încercînd terenul la fiecare pas cu verzele sondelor ultrasonice, deși se familiarizaseră repede cu acest peisaj monocrom. Platoul cobora lin, apoi se întrerupea deodată, cu un prag adînc. Jos, ca la o sută de metri, în umbra conurilor și piramidelor, se auzea un clocot. Nu era decît o gură îngustă, ca de fîntînă, sau cel puțin așa îi se părea lor, în care fierbea o apă întunecată. Nivelul ei scădea din cînd în cînd brusc, apoi creștea iar, ca și cînd ar fi fost sorbită în răstimpuri din adînc.

— Apă! Tocmai cînd începusem să cred că pe planeta asta nu vom mai vedea altceva decît siliciu! Trebuie să cercetăm mai îndeaproape fîntina de jos...

Vorbînd, Costea se îndepărtă cîteva pași în lături și simți cum piciorul i se confundă. În penumbra în care se aflau, nu se putea distinge nimic deosebit, terenul părea la fel de alb și neted. Viri sonda, care străbătu un strat subțire, ca un fel de zăpadă viscoasă, și dădu din nou peste stîncă dură a platoului.

— Ce-i Costea? — întrebă Marius care, aplecat peste pragul de deasupra fîntinii, filma atent.

— Încă nu știu. Pare să fie același siliciu, în stare viscoasă, acoperînd ca o spumă solul stîncos. Dacă n-am fi uitat, în grabă, să luăm un analizator, am fi aflați...

Culeseră, într-un mic vas etanș, o probă din ciudata zăpadă și se pregătiră să plece, deoarece nu puteau coborî nici cu elicopterul, nici singuri, pînă la fîntina care le atrăsese atenția. Marius filmase și înregistrase toate particularitățile platoului, adunaseră zeci de probe de rocă și erau nerăbdători să cunoască rezultatele analizelor.

Pe platou se pornise un vînt, la început ușor, dar crescînd neașteptat de repede în viteză. Cînd ajunseră lîngă elicopter, vîntul sufla cu putere, înșurubîndu-se din loc în loc în vârtejuri ce strineau pudra fină a nisipului, ca pe niște evantai transparente, alburii, agitate nervos.

— Poate că sîntem mai adăpostii aici decît dîncolo de munți — spuse Marius. N-ar fi mai bine să așteptăm pînă ce încetează vîntul?

— Niciăieri nu putem fi mai adăpostii decît în astronavă — îi răspunde Costea. Nu știm nici cît va dura, nici ce va deveni vîntul acesta care începe să semene cu o furtună...

Intrară în elicopter și, după cîteva clipe, se înălțau drept în sus, clătinați ușor de vîntul ce se întetea, parcă, cu fiecare rafală.

— Privește! — strigă deodată Marius, arătînd spre mijlocul platoului.

Nu departe de locul unde Costea descoperise stratul viscos începuseră să se formeze niște valuri, mișcîndu-se încet dar stăruitor în direcția vîntului. Cîte o creastă albă se ridica mai sus și, sub biciuirea vîntului, se sfărîma în jerbe lungi de stropi. Pe o suprafață destul de întinsă și care părea strict delimitată, platoul parcă prinsese viață, frămîntîndu-se asemeni unui lac cu valuri lenese, greoaie. Cîte o clipă, cînd vîntul părea că s-a oprit pentru a-și aduna puterile, tala-zurile albe rămîneau nemișcate, ca solidificate brusc, apoi se prelungeau din nou în ondulări obosite.

— Asta nu mai e apă! — strigă Marius. Parcă ar fi...

— Avem o probă la noi — spuse Costea — și vom ști foarte curînd dacă este apă sau...

— Gelatină — completă Marius.

— Fie și gelatină! Numai că valurile par a fi din aceeași substanță cu acești munți geometrici...

★

Zburară deasupra masivului inelar și, cînd ajunseră în plin cîmp, fură înconjuși de palele de nisip care fluturau în toate părțile. Atmosfera devenise și ea alburie, ca un voal străveziu. Intrară în astronavă și, după ce lăsară costumele de scafandru cosmic în etuva ionizantă, se năpustiră la hubloul cel mare. Afară nu se mai vedea nimic în afara trîmbelor de nisip care se răsuceau ca niște mănunchiuri de șerpi, în sus, la peste o sută de metri. Extenuați de efort, se așezară în fotolii, așteptînd ca analizatoarele astronavei să le comunice rezultatele. Fuseseră introduse pentru analiză, în ordine, probele de nisip, bucățile decupate din munți și de pe platou și materia albă asemănătoare unei zăpezi viscoase.

— Iar vom auzi: „Banal”... „Siliciu”... — spuse Marius. Mă înnebunesc mașinile astea impersonale, cu constatăriile lor plate! Privește ce-i afară! Și ele scotocesc că asta înseamnă „banal”!

Dar, după ce se auzi declinul aparatului vorbitor și se aprinse becul ce semnaliza „atenție”, vocea nu mai spuse „banal”, deși tonul era tot atît de nepăsător.

— Proba unu. Material plastic. Baza: siliciu.

Cei doi se priviră uimiți, dar nu avură timp să-și spună nimic, deoarece vocea metalică a aparatului anunță mai departe:

— Proba doi. Material plastic. Baza: siliciu.

Și continuă la fel și pentru celelalte probe. Apoi becurile de semnalizare clipiră, schimbîndu-și culoarea, și aparatul anunță:

— Notăți formulele. Proba unu...

O dată cu vocea indiferentă, pe ecranul analizatorului apărură formulele chimice, o înălțuire arborescentă de elemente, printre care trona banalul siliciu, stăpînul Fulgului Alb.

Cînd au terminat, Costea șuieră, nedumerit:

— Nu înțeleg nimic! Material plastic? Cine a putut produce aici cimpii, munți și lacuri de material plastic? Nu cumva am nimerit nu pe Fulgul Alb, ci, vorba ta, într-un laborator?

Marius ridică din umeri, neștiind ce s-ar putea răspunde, apoi zvirlă caietul pe care își notase formulele.

— Nu crezi că ar trebui să mîncăm ceva? După masă, eu judec întotdeauna mai limpede!

Afară, furtuna dansa, nepăsătoare, fantasticul ei dans alb.

★

Către seară, furtuna încetă tot atît de repede pe cît se declanșase. Cei doi sateliți ai Fulgului Alb urcau

leneș pe boltă, revărsînd o lumină irizată, cenușie, care artificializa și mai mult peisajul. Masivul muntos scînteia în zare, parcă plutînd în văzduh.

Refăcuți după cîteva ore de odihnă, astronauții se pregăteau pentru munca de noapte, încă uimiți de rezultatele primelor analize. Instalară o sondă automată chiar în apropierea astronavei, pentru a forța pînă la cîteva mii de metri, cercetînd astfel structura solului care la suprafață se arătase atît de neobișnuită. Instalația începu să vibreze uniform, pătrunzînd metru cu metru în crusta Fulgului Alb. La fiecare sută de metri, sonda trimitea la suprafață o probă care intra direct în analizator, iar rezultatele, înscrise pe diagrama forajului, erau comunicate și de glasul metalic și indiferent al mașinilor. Cînd rezultatele prezentau un interes deosebit, programul sondei putea fi schimbat după voie, obținîndu-se probe chiar la fiecare metru sau și mai puțin.

La început, sonda pătrundea anevoie ca într-un metal. Primele sute de metri fuseseră însoțite de glasul indiferent al mașinii:

— Material plastic. Baza: siliciu.

Apoi, după ce se trecuse de cinci sute, sfredelul porni să lucreze din ce în ce mai repede, dînd de o rezistență mai lesne de învins.

— Cere o probă. Repede, Marius, nu mai aștepta suta! — strigă Costea. Poate că am dat de un strat subțire, după care intrăm iar în materialul ăsta plastic blestemat!

Marius acționează manetele de comandă și sonda se cabră o clipă, apoi porni din nou drumul ei nevăzut în adîncuri. Proba urcă la suprafață, închisă ermetic într-un cilindru de oțel. Nu mai era material plastic, și glasul metalic îi anunță:

— Amestec de roci. Argile, siliciu, calcar.

— Dar ăsta este pămînt! La cinci sute de metri începe pămîntul! Mai repede, Marius! Oare nu începe iar plasticul?

Dar sonda înainta tot atît de lesne, trimițînd probele care dădeau mereu aceleași rezultate:

— Amestec de roci. Argile, siliciu, calcar.

Fulgul Alb părea a fi o planetă obișnuită, acoperită însă cu o crustă masivă de material plastic, ca și cînd cineva ar fi vrut să protejeze solul obișnuit.

Cînd sonda ajunsese la trei mii de metri, noaptea era pe sfîrșite. Istoviiți de munca depusă în costumele incommode de scafandru cosmic — oricît de bine ar fi construit un astfel de costum și oricît de comod ar părea la început, în primele ore, sfîrșește prin a deveni apăsător — cei doi cosmonauți opriră mecanismele. „Pămîntul” de sub crusta de silicon le apărea acum clar în fața ochilor, ca și cînd l-ar fi privit într-o uriașă falie, unde alternau rocile dure sau argiloase, nisipurile jilave, cavitățile pline de amestecuri de gaze, cursurile subterane de apă. Strat după strat, totul era acum aranjat în laboratorul astronavei, în micile cutii etanșe cu probe. Sonda efectuase o călătorie atentă în interiorul Fulgului Alb, ale cărei rezultate urmău să fie cunoscute în toate institutele de pe Pămînt.

— Și acum, stingerea! — spuse Costea. Cinci ore obligatorii de somn. Mai avem atîtea de făcut!...

★

Marius și Costea, în elicopter, dădeau o raită deasupra Fulgului Alb.

Jos se desfășura același peisaj monoton. Stepa de material plastic se unduia ușor. Din loc în loc albul era presărat cu vine roșietice, ca niște artere. Apoi solul începu brusc să prezinte adîncituri dezordonate, dar drepte ca tăiate cu cuțitul. Părea că masivul muntos pe care îl cercetaseră cu o zi înainte se repeta aici ca fotografiat în clișeu negativ, săpat în adîncime. Abisuri piramidale sau conice alternau. Ici și colo, în funduri, parcă strălucea un ochi argintiu de apă.

Deodată, amîndoi strigară:

— Privește!

În fața lor se întindea marea.

(Continuare în numărul viitor)

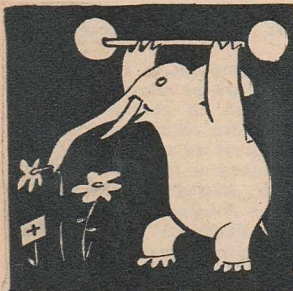

Din cele mai vechi timpuri oamenii au încercat să-și alina suferințele sufletești cu ajutorul muzicii. În mitologia greacă, Orfeu, vestitul cîntăret, îmblinzea prin cîntecele sale dulciase nu numai oamenii, dar chiar și plantele și animalele. În Odiseea, fiul lui Autolykos vindecă printr-un cîntec rana lui Ulise. În timpurile mai noi, multe personaje celebre și-au găsit alinarea în muzică. Ideile negre ale lui Eric, rege al Danemarcei, precum și ipohondria pictorului Van der Goe se spune că au cedat la sunetele muzicii.

Încă din 1896, un medic rus, dr. V. Bsekinși, vorbea despre rezultatele bune obținute prin „tratamentul muzical“ aplicat unor bolnavi psihici.

Cercetările recente făcute de medicii sovietici au arătat că într-adevăr muzica este utilă ca tratament adjuvant în diferite afecțiuni psihice. Psihiatrii sovietici prof. M.O. Gurevici și prof. M.I. Sereiski au întocmit astfel o adevărată... farmacopee muzicală, recomandînd într-o serie de boli psihice muzica cea mai adecvată. Meloterapia — tratamentul prin muzică — ținde astfel să-și facă loc în arsenalul terapeutic al medicinei.

Farmacia veterinară din junglă

Studiile biologului francez H. Varlet făcute în diferite regiuni din jungla africană au arătat că anumite terenuri constituie veritabile farmacii pentru elefanți. În aceste terenuri, elefanții bătrîni sau bolnavi vin să consume plante care să-i fortifice.

Cercetătorul a făcut analiza solului acestor regiuni și a găsit din abundență sulfatați de magneziu, cupru, nichel, fier și alte elemente prețioase pentru buna funcționare a organismului. În aceleași regiuni, celelalte animale — pantere, lei, rozătoare — vin adesea pentru a găsi elemente care, amestecate cu hrana lor, le adaugă un supliment indispensabil de substanțe vitale.

Dezlegarea jocului „Geografie monovocalică“, apărut în nr. 25

ORIZONTAL: 1) Astrahan — Stă. 2) Mara — Spartan. 3) Aramă — Ațbara. 4) Rafală — A — Cap. 5) Ată — Crasna — A. 6) Alma-Ata — Nb. 7) V — Gazdă — Pară. 8) Atala — Spa — Ap. 9) Carara — Arabă. 10) At — G — Caracas. 11) Navarra — Nana. 12) Tra — Varna — Tt.

E BINE SĂ ȘTIM

DE VORBĂ CU MEDICUL

Povestea vorbei

VIRUSURI ȘI VIROZE

ÎNȚELESURI VECHE ȘI NOI

Am avut de mai multe ori prilejul să arătăm că, în decursul veacurilor, cuvintele se schimbă, și după o perioadă mai îndelungată constatăm că sună altfel sau devin chiar de nerecunoscut (de exemplu, cuvîntul slav iubitii a ajuns tubi, cuvîntul maghiar szam a devenit seamă etc.). Dar nici înțelesul cuvintelor nu rămîne neschimbat. Unul din felurile în care se schimbă, în toate limbile, înțelesul cuvintelor este așa-numita „lărgire a sensului“, expresie pe care o vom lămurii prin cîteva exemple:

La prepararea unor alimente, elemente importante și apreciate sînt sosurile de o mare varietate. Dacă am ține însă seamă de vechiul lui sens, ar trebui să folosim cuvîntul sos numai pentru sosurile sarte. Într-adevăr, la originea cuvîntului nostru stă expresia latină *aqua salsa* „apă sărată“. Sensul „s-a lărgit“, adică a început să cuprindă orice fel de lichid, indiferent dacă e sărat sau dulce, acru sau piperat etc.

Limba romînă ne permite să vorbim despre sezonul de primăvară, sezonul de vară, de toamnă sau de iarnă. Cu alte cuvinte, sezon ecam același lucru cu anotimp. Și aici avem a face cu o lărgire de sens: la originea sezon a însemnat numai unul din anotimpuri, și anume „anotimpul înșămîntărilor“. Cuvîntul latin *satio*, din care provine francezul *saison* (citit sezon), preluat de limba noastră, are înțelesul de „înșămîntare“, „perioadă a anului în care se fac înșămîntări“.

Un exemplu asemănător ne oferă salariu, care în latinește însemna „soldă, sumă de bani dată unui soldat pentru cumpărarea sării“. Astăzi, salariul primește oricine, indiferent de profesiune și de întrebuintărea care se dă banilor cîștigați. Lărgirea de sens e, în acest caz, foarte mare.

Sorin STATI

DUPĂ SUCCESUL FILMULUI „ACCATTONE“, realizat de scriitorul italian comunist Pier Paolo Pasolini, o nouă peliculă se naște în clipa de față, tot în regia lui, intitulată „Mamma Roma“. În fotografie: protagonista filmului, cunoscuta artistă italiană Ana Magnani, într-o scenă dramatică.

Virusurile sînt agenți producători ai unor boli infecțioase. Ei determină variate tipuri de îmbolnăviri, atît la om, cît și la animale și plante. Deși există numeroase asemănări între bolile produse de microbi și cele de origine virală, deosebirea dintre ele sînt totuși foarte importante. Ele se referă atît la modul de producere a bolilor cît și la felul în care acestea pot fi combătute. Îmbolnăvirile produse de virusuri constituie astfel un grup distinct în cadrul bolilor infecțioase și poartă numele de viroze.

Particularitățile principale ale virozelor sînt condiționale de caracteristicile acestor germeni deosebiți. Fiind de dimensiuni extrem de mici (nu pot fi văzute la microscopul obișnuit), virusurile au rămas multă vreme puțin cercetate. Cu ajutorul microscopului electronic, ce mărește de la cîteva zeci pînă la cîteva sute de mii de ori, s-au putut face importante progrese în studiul virusurilor. Aspectul cel mai important, rezultat din cercetările în această direcție, privește însăși natura virusurilor. După cum s-a dovedit, acestea ocupă o poziție de graniță între organismele vii cele mai rudimentare și materia fără viață. Ele nu au un metabolism propriu și deci nici energia necesară dezvoltării și multiplicării lor. De aceea modul lor de acțiune e foarte diferit de cel al microbilor. Pătrunzînd în organism pe diferite căi, virusurile ajung în celulele corpului unde provoacă și un proces extrem de curios și cu totul neobișnuit. Sub influența lor, celulele încep să producă ele însele, din materialul lor propriu, noi corpusculi virali după „modelul“ virusului agresor. Ele stimulează deci un proces original de „fabricație“ a unor produși anormali pentru celula gazdă, în care joacă atît rolul de declanșator al procesului, cît și de „motrice“ sau „țipar“ al produselor rezultate.

Ca urmare a acestui proces, celula gazdă se degradează treptat, transformîndu-se în cele din urmă într-un simplu conținător de corpusculi virali, care umplu tot spațiul celular. Ulterior, prin ruperea celulei, corpusculii produși se răspîndesc în corp — împreună cu eventualele substanțe toxice ce pot rezulta simultan — și astfel se produce îmbolnăvirea.

Virusurile provoacă boli foarte diferite, atît ca gravitate, cît și ca mod de manifestare. Astfel, gripa și variola, poliomielița și turbarea, hepatita epidemică și oreionul sînt toate boli virotice. De o foarte mare importanță este faptul că s-a dovedit participarea virusurilor și în producerea unor forme de cancer.

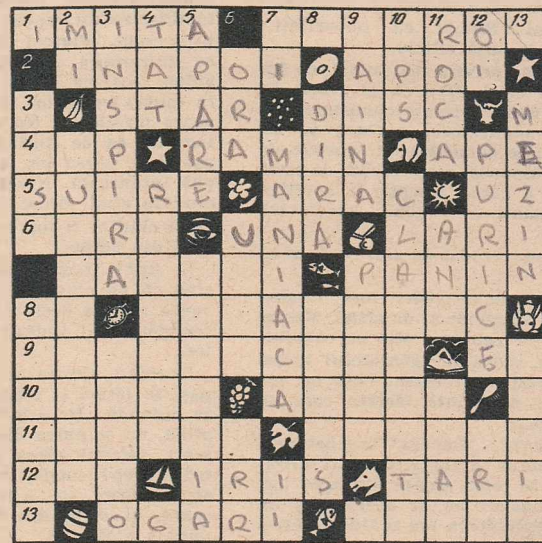
Organismul luptă împotriva virusurilor cu mijloace în anumite privințe analoge cu cele folosite contra microbilor. Ca urmare a acestui fapt, în diferite cazuri se realizează stări de imunitate foarte stabilă (variola, poliomieliță etc.). Pe acest considerent se bazează și una din metodele cele mai eficiente de tratament și una din metodele de prevenire a îmbolnăvirilor virale — vaccinarea. În acest sens, trebuie amintit că unul dintre cele mai remarcabile succese ale medicinei din ultimii ani a fost elaborarea vaccinului antipoliomielițic, care a înfrînt definitiv paraliza infantilă.

Paralel cu aceste preocupări se cercetează intens și se pun la punct numeroase preparate chimice și antibiotice cu acțiune specific antivirală, ale căror număr și eficacitate devin din ce în ce mai mari.

Un rol important în prevenirea și combaterea virozelor revine de asemenea înțării rezistenței generale a organismului, ce se realizează pe diferite căi, inclusiv cea medicamentoasă, atunci cînd este cazul.

Dr. A. FABIAN

LA URMA URMEI!

ORIZONTAL: 1) A merge pe urmele cuiua — Într-o urmă de oaie, un pumn de butoaie (ghicitoare populară). 2) În urmă — Pe urmă. 3) Ambarcațiune cu pînză sau vedetă — Cîntă, dacă-i treci pe urme cu virful acului! 4) Localitate în Elveția — Nu plec — De pe urma zăpezii (pl.). 5) Urcare — Sprijin de... viță — Cele din urmă sunete de cobuz! 6) Viitorii urmași ai... peștilor — E urmată de... două! — Zei casnici la romani. 7) Urma, urmei... în analiza morfologică — Cunoscutul micșman dintr-un film sovietic. 8) Ultimele... în cele din urmă! — Berbec (sau oaie) care umblă răsleț în urma turmei. 9) Pe urma vînatului (pl.) — Interjecție. 10) A da răspunsul convenit în urma unei greșeli — A lăsa... mai pe urmă. 11) Consecință... prin definiție — Prin urmare. 12) Trădează iarna urmele vînatului — Floarea din ochi! — Puternic. 13) Rasă de oțini cu mirosul foarte fin, folosiți la urmărirea vînatului — Urme vizibile.

VERTICAL: 1) Lasă urme... din mers — Urmele... neatentei. 2) Urmează după re — Urmare. 3) Urmare a vizitei muzei (inf.) — Calcă pe urmele înaintașilor. 4) Tot (mold.) — A urma. 5) Răsare — I se merge pe urme! 6) Ultima din... ziar — Amprente — S-a fixat ordinea lor cronologică, după urmele vietăților și plantelor găsite în pămînt. 7) A chiu — Urmărită de o idee... fixă — Perie! 8) Urmă continuă — Lăsat în urmă! 9) Greu să-i dai de urmă — Urmează după Buțea... mergînd spre Ploiești. 10) Munte în Austria — Mișcate. 11) Are cîteodată urme de fosile — Merg tot înainte! — După legendă, nu-i urmașul nimănui. 12) Merg în t...urmă! — Am un bou negru: unde sare, urmă n-are, unde pște, se cunoaște (ghicitoare populară) — Partea de sus a piciorului calului. 13) Cel din urmă născut — Curăță urmele de... noroi.

SPORT

BOX

de Constantin CHIRIȚĂ

Indrăznesc să afirm, după primele 40 de întâlniri ale turneului final, că boxul cel mai curat a fost demonstrat ...de arbitri. Poate ar părea ciudat acest lucru, dar nu e mult timp de când presa noastră, și mai cu seamă „Sportul popular”, ridică insistent problema arbitrajului ca o problemă principală. Ca să nu mai vorbim de intervențiile spectatorilor (de multe ori extrem de viguroase) dispuși să pună la îndoială de la început competența și obiectivitatea arbitrilor. Decizii inverse, box dezordonat, uimire și delăsare în rindurile boxerilor și antrenorilor, conflicte ascuțite cu spectatorii, iată câteva consecințe pe care le poate determina un arbitraj defectuos și incorect. Arbitrii se mărgineau să cîntărească punctele și acțiunile, rămînînd într-un fel neutri față de claritatea boxului. În ultimul timp, această neutralitate e pe cale să dispară, iar arbitrul, indiferent că e pe ring sau la masa de punctaj, începe să devină un conducător activ de joc, cu intervenții prompte, menite să îndrume lupta spre ceea ce obișnuim să numim scrimă pugilistică.

Am văzut mulți arbitri împiedicînd acțiuni confuze, dezordonate, înclinate, dînd autoritare avertismente, atrăgînd atenția boxerilor asupra stilului de luptă și mai ales oprind cu îndrăzneală întâlnirile pentru a desemna nu atît pe învingătorul cît pe învînșii. Desigur că unii spectatori neobișnuți cu acest fel de a arbitra au încercat să protesteze, cei mai mulți însă i-au aplaudat pe arbitri la „scenă deschisă”. În primele 40 de întâlniri un singur arbitru de ring (F. Buckner) a greșit nejustificat dînd două avertismente gratuite; o singură decizie (în întâlnirea Crudu-Răgălie) mi s-a părut necorespunzătoare (și aceasta, dacă se poate spune, la limită). În rest, numai cuvinte de laudă la adresa arbitrajelor.

E adevărat că acest sistem de arbitraj a avantajat stilul unor boxeri ca Mihalik, Mirza, Gheorghiu, Davidescu, Ciucă, Mentzel, Dinu, Iliescu, Neagu etc. etc., dar aceasta înseamnă a milita pentru scrima pugilistică, pentru adevăratul box.

Arbitrii au fost răsplătiți cu aplauze generoase, cînd fără să ezite au dictat abandonul unor boxeri ca Netea, Rahau, Ghirșik etc., care prin atitudinea lor (pînă la oprirea meciurilor nu numai că n-au schițat nici un atac, dar nici răpăcar n-au simulat o intenție de lovituri, fugînd mereu, transformînd lupta într-o cursă de viteză, de urmărire) au demonstrat că nu au ce căuta pe ring, că prezența lor în turneul final e o eroare grosolană care nu le-a adus decît strigăte de dezaprobare din partea spectatorilor.

Turneul final a mai ridicat o problemă. Aceea a boxerilor înzestrați cu o forță excepțională în pumn. (Nu ne referim la Petrov, care folosește în repetate rînduri metode nepermise, nesportive). Ne referim la cîțiva tineri ca Löw, Iuga, Vieru, care își bazează toată tactica pe căutarea loviturilor decisive. E evident că tactica lor aparține și antrenorilor. Si aici credem că se face o greșeală, deoarece se folosește numai forța fizică și nimic altceva. Dacă la forța acestor boxeri, antrenorii ar adăuga și alte calități atît de necesare în acest sport (agilitate, joc de picioare, eschive, adică tot ceea ce însumează scrima pugilistică), ne-am pomeni într-un timp scurt în fața cîtorva boxerilor capabili de performanțe cu mult superioare. De ce să se educe numai forța și rezistența boxerului? De ce să nu fie îndrumat spre o luptă în care se cer și alte calități și în primul rînd tehnică, orientare, personalitate?

Trebuie să tindem spre un boxer complex care nu poate fi decît o combinație între forță și artă pugilistică și, cu fondul uman pe care-l avem, eforturile pentru realizarea acestui scop nu ni se par prea mari. E nevoie în primul rînd de îndrumare permanentă (federația) și de perseverență (cluburile, antrenorii).

O marcă ce garantează calitatea produselor :
EMAILUL ROSU-MEDIAȘ

...Dacă nu vrei să pățești ca mine, du-te din timp la

COOPERATIVA TEHNOMETALICA
care execută cu personal de înaltă calificare reparații de motociclete, motorete, scutere.

Unități specializate: str. Timișului nr. 4, tel. 18.46.41 — str. Popa Tatu nr. 32, tel. 13.68.26 — str. Cobălcescu nr. 10, tel. 13.68.47 — Calea Griviței nr. 225, tel. 17.13.10

Vreți să vă uitați la soare?
CUMĂRAȚI-VĂ OCHELARII PRODUȘI DE I. I. S. HAIA LIȘIȚ — ORADEA
De vînzare la magazinele de specialitate

Franco și toiagul pelerinului

de Florica ȘELMARU

Să fi venit îndemnul din partea reprezentanților Vaticanului, stingheriți de faptul că un stat care se proclamă, prin constituție, catolic este unanim cunoscut și recunoscut ca o filială a iadului pe pământ? Să fi venit din partea reprezentanților S.U.A., cărora mizeria și teroarea din Spania prietenă le dezumflă reclama despre frumusețile democratice a ceea ce ei numesc „lumea liberă”? Să fi venit din partea amândurora? Oricum ar fi, fapt este că Franco a început o „mare campanie politică pe scară națională”, cum se exprimă unele ziare occidentale. A luat toiagul pelerinului și a purces prin țară să explice spaniolilor ce bine o duc...

Valencia a fost prima etapă a „marii campanii” — prima și masivă: patru discursuri în trei zile. Unii corespondenți avuseseră candoarea de a se aștepta — după intensitatea și amploarea recentelor mișcări din Spania — măcar la niscăiva promisiuni de îmbunătățire a salariilor, de relaxare a terorii, unii sperau chiar într-o recunoaștere a dreptului de grevă... Candoarea însă nu e niciodată răsplătită. În primele trei discursuri, Franco și-a dat singur cele mai superlative certificate (declarând de pildă că „reînvierea” Spaniei stărnește „admirație” și „invidie”), a înjurat copios presa internațională care nu-l recunoaște meritele, a zvrilit câteva săgeți otrăvite statelor aliate care-și permit să-i adreseze mustrări atunci când teroarea franchistă devine pentru ele din cale afară de compromițătoare.

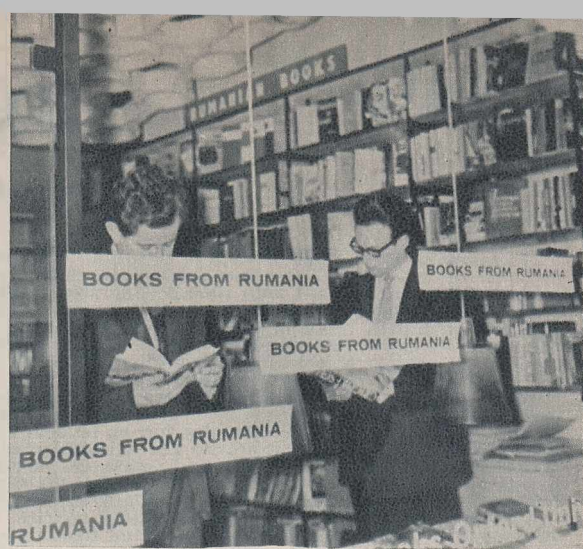
Cît despre cel de-al patrulea discurs, cel despre care cercurile franchiste spuneau la ureche ziaristilor că va fi „excepțional” și că „va lămuri toate problemele”, corespondentul unui ziar francez nota, după ce fusese rostit: „... discursul a dezamăgit: nimic nou în gândirea lui Caudillo”. Ceea ce dovedește încă o dată, în trecut fie spus, că există naivi incorigibili care așteptau ceva „nou” în „gîndirea” franchistă. „Se desprinde impresia — reflecta întristat același corespondent parizian — că, departe de a liberaliza regimul (Franco), ar tinde mai degrabă să-l înăsprească, revenind către izvoarele lui dintîi”.

Către „izvoarele dintîi” — ce formulă poetică pentru a vorbi despre brutalitatea cinică a regimurilor fasciste! Cît despre „revenirea” lui Franco la „izvoare” să fim serioși; nu le-a părăsit niciodată. Mărturie stau închisorile spaniole pline, represuniile antimuncitorești, persecutarea intelectualilor... Dezamăgirea anumitor cercuri occidentale provine din faptul că supraviețuitorul lui Hitler și al lui Mussolini refuză să salveze pușintel aparențele pentru a le face lor viața mai ușoară. Insolența lui amintește că, dacă într-adevăr neobișnuita longevitate a dictaturii franchiste se datorește sprijinului puterilor occidentale, acestea au la rîndul lor nevoile de ei: pentru S.U.A., Spania înseamnă baze militare; pentru Marea Britanie, Gibraltar; pentru anumite cercuri din Franța, refugiu sigur și loc de regroupare a fasciștilor din O.A.S.; pentru Germania occidentală, ospitalitate nelimitată acordată industriei de armament. Și așa mai departe.

De altfel poporul spaniol nu se așteaptă ca destinul său să se schimbe datorită admonestărilor amicale pe care diferite capitale occidentale le adresează din cînd în cînd lui Franco. Dimpotrivă, luptă pentru a-l schimba — și este semnificativ ecoul pe care-l au în opinia publică spaniolă stăruitoarele eforturi ale partidului comunist în vederea realizării unui front larg de acțiune a tuturor forțelor opoziției antifranchiste. Poporul Spaniei are, în ce privește mijloacele de luptă, experiența lui — și mai veche, și mai nouă. Toiagul cîinului pelerin pornit în „marea campanie politică” se tocește în zadar.

La Johannesburg (Republica Sud-Africană) au avut loc noi demonstrații împotriva guvernului rasist al lui Verwoerd. Fotografia înfățișează un grup de manifestanți împotriva cărora poliția a aruncat bombe cu gaze lacrimogene.

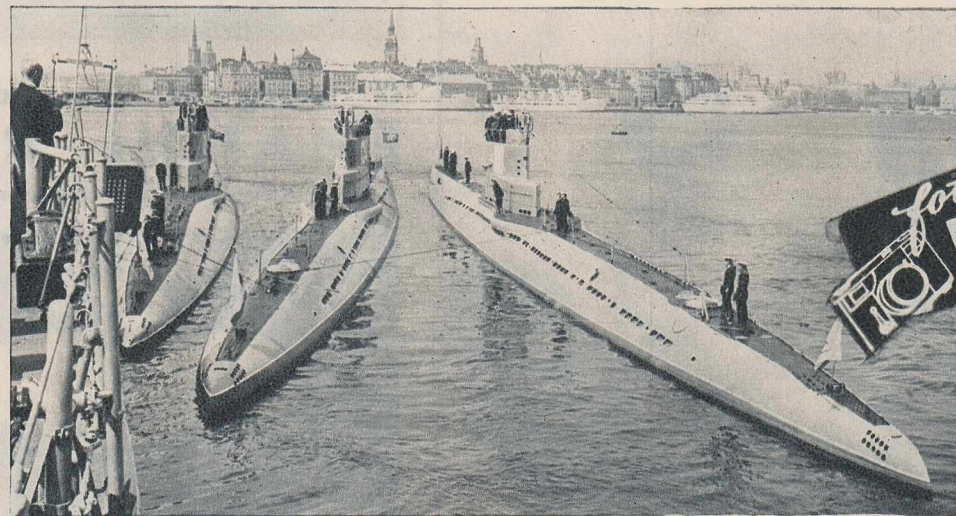

Aspect de la Expoziția cărții românești, deschisă recent la Londra.

← În timp ce la Oran fasciștii ultracolonialiști continuă să se dede la acte teroriste, reclamînd o „platformă teritorială”, în restul Algeriei viața reintră tot mai mult pe un făgaș normal, poporul algerian așteptînd cu nerăbdare ziua de 1 iulie — data referendumului, în cadrul căruia se va pronunța pentru independență. În fotografie: pe ogoarele algeriene a reinceput munca pașnică.

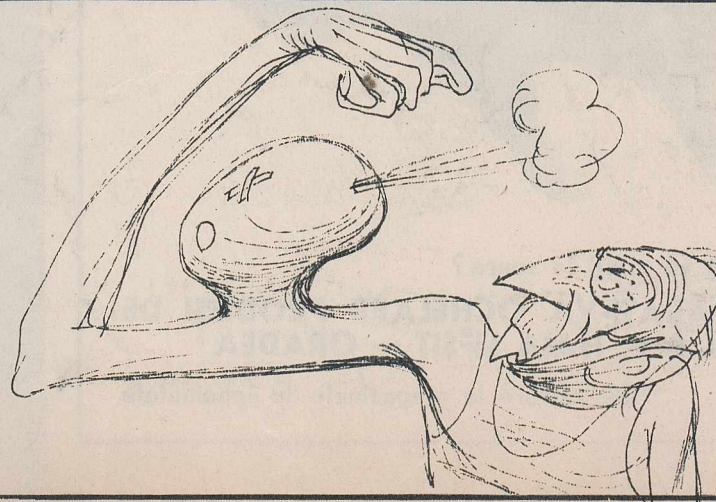
Duminică 24 iunie s-a anunțat palmaresul celui de-al XIII-lea Festival internațional al filmului de la Karlovy-Vary. Marele Premiu — Global de cristal — a fost decernat filmului sovietic „Nouă zile dintr-un an”, realizat de Mihail Romm și al cărui protagonist este actorul A. Batalov.

Nava sovietică „V. Kotelnikov”, însoțită de trei submarine, a efectuat recent o vizită oficială în portul Stockholm (Suedia).

**Fotocronica
FLACĂRII**

Adenauer vorbind de pe „poziții de forță”.

Desen de Cik DAMADIAN

Cititorii ne scriu, noi răspundem

Ce este A. N. Z. U. S. ?

„Cum a luat naștere blocul agresiv A.N.Z.U.S. și ce obiective are?”

Georghe CIȘMAS, tractorist, G.A.S. Dohangia, reg. Crișana

Răspunde la această întrebare **EUGEN PHOEBUS**, redactor la „România Liberă”.

A.N.Z.U.S. este un bloc militar agresiv din care fac parte Statele Unite, Australia și Noua Zeelandă și a fost creat la 1 septembrie 1951, printr-un tratat încheiat la San Francisco. Faptul că în el participă, alături de S.U.A., două state membre ale Commonwealthului, per mite Washingtonului să influențeze direct politica externă a celor două state și să elimine influența Londrei.

Ca și în cazul N.A.A.T.O. și S.E.A.T.O., pretextul pentru crearea pactului A.N.Z.U.S. l-a constituit pretinsa „amenințare comunistă”. În realitate, el este îndreptat împotriva mișcării de eliberare națională a popoarelor din această regiune a globului. În baza tratatului, forțele armate ale Australiei și Noii Zeelande sînt puse, de fapt, la dispoziția acțiunilor agresive ale Pentagonului. Intrunirile consiliului pactului A.N.Z.U.S. — alcătuit din miniștrii de externe ai țărilor respective — au scos cu prisosință în evidență acest lucru. Astfel, pe ordinea de zi s-au aflat adesea situația din Indochina, Indonezia, Coreea și consiliul a luat hotărâri agresive în vederea amenințării în afacerile interne ale statelor din Asia.

În luna mai a avut loc o sesiune a blocului A.N.Z.U.S., care a marcat reactivarea acestei alianțe militariste — ca urmare a eșecurilor repetate suferite de Statele Unite în Asia de sud-est și a crizei prin care trece pactul S.E.A.T.O.

După cum precizează presa occidentală, Statele Unite s-au văzut nevoite să recurgă la A.N.Z.U.S. — „detășamentul său de rezervă” — pentru a continua lupta împotriva mișcărilor de eliberare din Asia. Principalul rezultat al recente sesiuni îl constituie atragerea Australiei, prin intermediul A.N.Z.U.S., în aventurile coloniale ale Washingtonului din Laos și Vietnamul de Sud.

„Am fost 20.000 de tineri la ștafeta cultural-sportivă”

Recent, la Cîsnădie au avut loc Festivalul și ștafeta cultural-sportivă a tineretului din raionul Sibiu. Au participat aproximativ 20.000 de tineri — toți muncitori, colectiviști sau elevi din Avrig, Mîrșa, Rășinari, Cîsnădie, Ocna Sibiului, Săliște.

Mulți dintre noi am venit în tradiționalele costume naționale. Fotografia pe care v-o trimitem redă un aspect de la sursă participanților la festival.

Programul artistic s-a desfășurat pe cele două estrade din parcul „Lac”, iar concursurile sportive pentru obținerea unui număr de opt

cupe (fotbal, haltere, volei) pe terenurile sportive ale orașului.

Tatian SEVERIN muncitor la fabrica „Mătasea roșie”, Cîsnădie

La Cluj: un cinema cu 1.000 locuri

La Cluj, în piața Mihai Viteaz, alături de alte construcții noi s-a dat în folosință un bloc cu șapte etaje. Prin arhitectura ei modernă, clădirea constituie o

născătoare a orașului nostru. La parterul noii construcții s-a deschis cinematograful „Republica” — una din cele mai elegante săli din Cluj, cu o capacitate de 1.000 locuri.

Mircea ALBU Cluj, str. Lt. av. Bădescu, 11

Doctor Honoris Causa...

Moment din timpul solemnității decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității din București, președintelui Republicii Indonezia, dr. Sukarno.

„Doresc să cunosc criteriile după care se acordă titlul de Doctor Honoris Causa și ce semnificație are”

Marian NEDILCU Ploiești

Răspunde profesor dr. **JEAN LIVESCU**, rectorul Universității din București.

În sistemul nostru de consacrare a valorilor științifice, doctoratul reprezintă, după candidatura în știință, titlul cel mai înalt, prin care se recunoaște capacitatea unei persoane de a realiza într-o anumită ramură a științei

lucrări științifice originale, reprezentând contribuții creatoare la dezvoltarea teoretică și tehnică a științei, în strînsă legătură cu necesitățile practice. Acest titlu se propune pe baza unei proceduri stabilite de consiliile științifice ale celor mai reprezentative institute de învățămînt superior.

Doctoratul Honoris Causa (lat. = de onoare) este, așa cum arată și specificarea, un titlu onorific care se acordă, pe baza unei proceduri similare, unor personalități din țară și străinătate cu merite excepționale, unanim recunoscute, în promovarea creatoare a culturii, științei și tehnicii, în viața politică internațională, în stringerea legăturilor de prietenie și colaborare între popoare. Solemnitatea publică de decernare a titlului honoris causa (ortografiat obișnuit numai: dr. h.c.) se desfășoară după un ceremonial universitar tradițional, deosebit de la o instituție la alta, dar care cuprinde totdeauna două momente: prezentarea de către „promotor” (obișnuit, decanul facultății) a referatului de susținere a acordării titlului și răspunsul „promovatului” (al noului doctor onorific), sub forma unei comunicări științifice.

Prin obținerea titlului de doctor onorific, persoana devine membru („alum”, lat. alumnus = mlađiță) al colectivității academice respective, avînd datoria și dreptul de a participa la activitatea acestora.

În anii de după eliberare, Universitatea din București a acordat doctorate de onoare fizicienilor Frédéric Joliot-Curie și Louis de Broglie, președintelui Sukarno al Republicii Indonezia, profesorului Jean-Louis Sarraih, fost rector al Academiei din Paris (Sorbona), profesorului Othmar Kühn, fost rector al Universității din Viena, profesorului I.G. Petrovski, rectorul Universității Lomonosov. La rîndul său, Institutul politehnic din București a acordat acest titlu compatriotului nostru, stabilit în Anglia, Gogu Constantinescu, creator al științei sonicității și inventator de mare prestigiu internațional.

Cititorii către cititori

Tovarășul **Pavel Ochocht**, Lodz, ul. Lutomiarska 9m/6, R.P. Polonă, dorește să corespunde pe teme filatelice. Corespondența poate fi purtată în limbile polonă, rusă și germană.

Vor să corespunde pe teme diferite (literatură, istorie, geografie, muzică, teatru, cinema, sport) și să facă schimb de vederi următorii: **Eugenia Betșan**, elevă, Timișoara 1, str. Popa Șapca 26; **Veronica Marco**, elevă, Timișoara, str. Paul Chinezu 4; **George Sîrbu**, Cîsnădie, str. 1 Mai 43, raion Sibiu, reg. Brașov; **Adina Dumitriu**, elevă, Tulcea, str. Victoriei 52, împreună cu un grup de trei colegi; **Valeriu Pasca**, student, Cluj, str. Mănăștur 3; **Costel Giurcă**, impiegat de mișcare, gara Jibla, raion R. Vilcea; **Wanda Vilceanu**, elevă, Receaș, str. Horia 37, reg. Banat; **Georgeta Păun**, elevă, Pitești, str. Traian 47; **Fănică Tultu** și **Constantin Adrian**, elevi, Petroșeni, str.

Giurbași 23; **Petrica Dara** și **Valer Lupean**, jurnaliști, Hunedoara, bd. Republicii, bloc 136, ap. 25, sc. B; **Mariana Tîgăreanu**, Ocna Mureș, str. Memorand 118, reg. Cluj; **Sabin Altman**, tehnician, Reșița, blocul 23 August.

Doresc să facă schimb de cărți poștale ilustrate următorii: **Adela Pătrașcu** și **Elișabeta Ciorăneanu**, eleve, împreună cu un grup de colegi de la Școala tehnică de proiectări, Brașov, cartierul Steagul roșu, bloc J, sc. B, ap. 12; **Nina Burlacu**, Tulcea, str. Victoriei 14; **Constantin Ioniță**, Năvodari, bloc 1, ap. 14, reg. Dobrogea; **Lică Ploșteanu** și **Zambilică Șigăstean**, studenți, Petroșeni, Căminul studentesc nr. 2, str. Pușkin 1, reg. Hunedoara; **Tanță Vasile**, funcționară, București, str. Olga Bancic 32; **Radica Pîinea**, elevă, Satu Mare, str. Gen. Berthelot 25; **Paula Rusu**, elevă, Arad, bd. Republicii 44, ap. 11; **Constantin Stancu**, elev, satul Racovită, raion Baș, reg. Oltenia; **Lică Aurel**, electrician, Bacău, str. George Enescu 9; **Maria Leonie**, Suceava, str. Ana Ipătescu, bloc B 1, ap. 6, sc. A.

Cine a fost primul rebusist?

„Dezlegînd în orele mele libere jocuri distractive, mi-am pus întrebarea: care este originea lor?”

Ilie IANCU Bacău

Răspunde **ION PĂTRAȘCU**, redactor la revista „Rebus”.

Problemele distractive au apărut o dată cu primele manifestări culturale ale antichității. Enigmele culte își au originea în ghicitoriile populare, pe care le întâlnim în folclorul tuturor popoarelor de pe glob.

Din antichitate au rămas câteva enigme celebre care s-au răspîndit în întreaga lume, de-a lungul tuturor epocilor istorice. Cea mai cunoscută este enigma sinxului din Teba: Care ființă umblă dimineata în patru picioare, la amiază în două și seara în trei? (Răspuns: OMUL). La noi, enigma este menționată în 1851 de Anton Pann, în „O sezătoare la țeară” sau „Poveștea lui Moș Alb”.

Alt gen de probleme distractive rămase din antichitate este ANAGRAMA (din grecește ANA = invers, amestecat, și GRAMMA = literă) sau THEMURA (schimbare). Paternitatea anagramelor este atribuită lui Licofon din Calcida, poet din secolul al III-lea î.e.n. Despre CRIPTOGRAFIE sau scriere ascunsă (în greacă: KRIPTOS = ascuns, GRAPHEIN = scriere) se spune că a avut numeroși adepți în diplomația antică.

Romanii ne-au lăsat strămoșul cuvintelor încruciate de azi. Este vorba de pătratul magic, a cărui dezlegare este:

S	A	T	O	R
A	R	E	P	O
T	E	N	E	T
O	P	E	R	A
R	O	T	A	S

(cizmarul Arepo ține lucrul pe roate). Pătratul

acesta este interesant și ca palindrom perfect.

Despre originea problemelor distractive se pot scrie și s-au scris tomuri întregi. Noi am dat doar câteva exemple din cele mai vechi jocuri.

Pe scurt

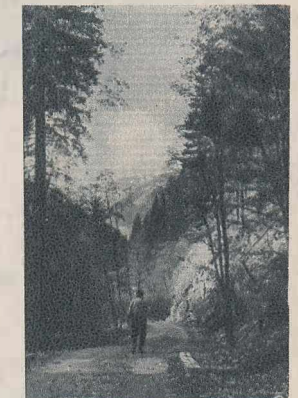
Monica Irina Gheorghiu din Brăila ne scrie că în vara aceasta stațiunea balneară Lacul Sărat își primește oaspeții în condiții mai bune; în parc s-a construit o casă de cultură, s-au deschis localuri noi și s-a amenajat un orășel al copiilor. Urmează însă ca întreprinderea locală de transporturi să organizeze cât mai bine, în timpul sezonului, cursele regulate de autobuze între Brăila și stațiunea Lacul Sărat.

B. Trușculescu, București. Despre expedițiile din trecut și din prezent din Antarctica, „Flacăra” a publicat diverse reportaje și fotografii. Fotografii trimise de dv. nu le-am publicat, necorespunzînd din punct de vedere al conținutului, cit și al calității artistice. Așteptăm deci altele mai bune.

De la fotocorespondenți

Această echipă sanitară a întreprinderii băcăoane „Muncitorul liber” s-a clasat recent pe primul loc în concursul echipelor sanitare, jura ordonează. (Const. Bursuc)

Pe valea Bătrînei, masivul Iezer-Păpușa. (Aurel Balaban, Pitești)

Buldogul „Tivol”... rutar ctine de circ, deocamdată „elevul” unui maestru dresor din Arad. (P. Florian, Arad)

FLACĂRA

Revistă social-politică și literar-artistică

Anul XI—Nr. 28 (370)
30 Iunie 1962

REDACȚIA:
BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCIINȚII

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10.
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scîntei.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

DIN ISTORIA CARICATURII

de RIK AUERBACH

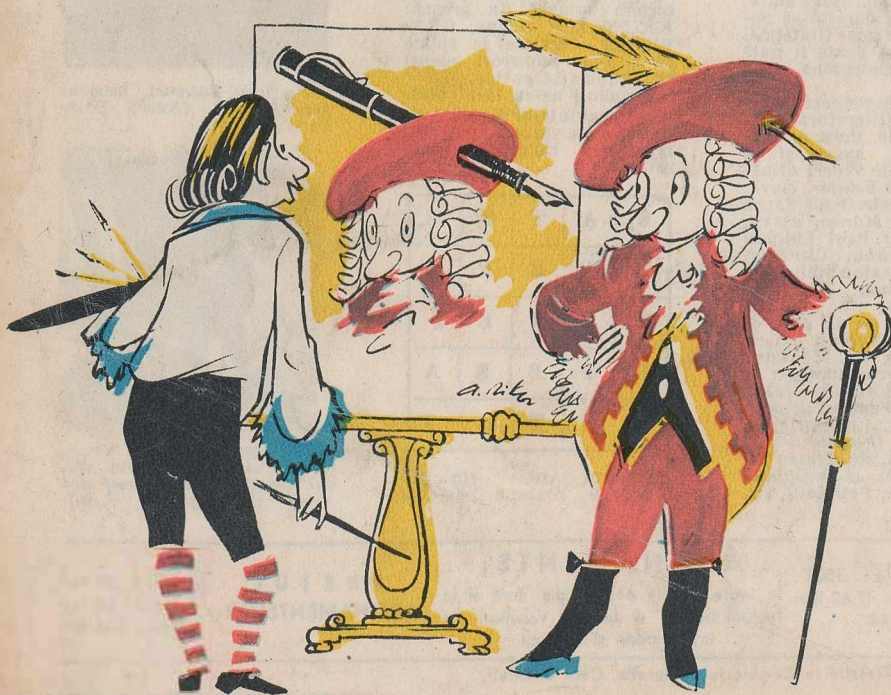
— Seamănă
— Greul N-ai nimic caracteristic!

— Desenul e cum e, dar textul e grozav...

— Bravos! Azi ți-a apărut caricatura pe trei coloane...

— Știți... În caricatură se exagerază!...

Zimbiți, vă rog...